גיליון מס. 107 • כ"ד בטבת תשמ"ח • 14.1.88

שבועספורט

מעריב

LAPIDUS
POUR HOMME

לפידוס - סדרת טיפוח לגברים, מבית טד לפידוס - פריז.
אפטר שייב, או דה טואלט, דאודורנט וסבון.

LAPIDUS
POUR HOMME
EAU DE TOILETTE

PARFUMS TED LAPIDUS PARIS

סביב הכדור

מאיר ריפמן

התנאים הקנדיים של העולה החדש עמר

מכבי נתניה נואשה מלהשיג אישורים ליהדותו של החלוץ מג'מייקה, פול ("טיגה") דייוויס. היא גם איחרה את המועד בעניין הזה. אבל אולי כדאי שתיקח דוגמא דווקא מהיריבה העירונית, בית"ר נתניה, שהצליחה לרשום כחוק את העולה החדש מקנדה, מוריס (ממה) עמר, בן 19, שהגיע אליה לאחר פתיחת העונה.

הרב עמרם אסייג מטורונטו, שלח את המכתב המאשר את יהדותו. שימו לב לנוסח:

"לכל מאן דבעי!

"הנני בזה לאשר, שהבחור ממה עמר, היי"ו נ ו ל ד פה בטורונטו להוריו מר רפאל עמר ומרת פריחא למשפחת לוי וכמובן הוא י ה ו ד י לכל דבר. ההורים וגם הסבתות, מתפללים אצלנו ומשתתפים בכל ענייני הקהילה הספרדית בטורונטו.

"נודה לכם על כל עזרה שתוכלו להעניק לו.

"בברכת התורה..."

בעוד שההתאחדות לכדורגל בארץ מתחבטת בנושא של השגת שיחרור ל"אירופים" שלנו למשחקי הנבחרת, בית"ר נתניה תידרש לעמוד במבחן דומה, שכן עמר נימנה על הסגל המורחב בנבחרת קנדה. לפני שרשמה את עמר בשורותיה, נדרשה נתניה לכמה תנאים, מקבוצתו של עמר בקנדה, נורת' יורק רוקטס – ואלו פורטו במכתב:

ביטוח השחקן ע"ס 25 אלף דולר, לטובת נורת' יורק רוקטס; אישור חתום לשחררו למשחקי נבחרת קנדה, בכל עת שיידרש מן ההתאחדות הקנדית לכדורגל ושיחררו להתאחדות בקנדה, לא יאוחר מ־31 במאי 1988.

קודם שהגיע לנתניה, עמד עמר לחתום בהפועל ר"ג, וברגע האחרון עזב אותה, בטענה שהשחקנים לא מוסרים לו, ומכשילים אותו בכוונה. מחרתיים ישחק מול ר"ג בליגה (ארצית). סוכן השחקן, רואה בבית"ר נתניה תחנת ביניים בדרך ל...מכבי נתניה. ■

"ממה" עמר: אישור מהרב

יושב על הספסל באחת – דורש שכר משתיים

עוד חידוש בכדורגל הישראלי: שחקן יושב על הספסל בקבוצה אחת אבל תובע את שכרו משתי קבוצות אחרות...

את השיא הזה מבקש לרשום לזכותו אלי ג'רבי, השוער המחליף של המוליכה הלאומית, מכבי נתניה.

בעונה שחלפה הציל ג'רבי את בית"ר ת"א מירידה לליגה הארצית, אבל עם פתיחת העונה הנוכחית נותר לפתע ללא קבוצה. לכן סיכם עם הפועל חדרה (ארצית), אבל מיד לאחר הסיכום, התברר שאין לה די כסף כדי לשלם לו בהתאם לחוזה שעליו חתמה עמו. חדרה מיהרה לוותר עליו. בחוזה דובר על מענק חתימה בסך 10 אלפים דולר; שכר חודשי של 1,000 דולר ומענק בסך 300 דולר לכל נקודה.

אבל בינתיים מצא ג'רבי את מכבי נתניה, שם הוא משתכר כ־18 אלף דולר בסך הכל. אם תזכה הקבוצה באליפות, יהיה שותף – אפילו לא ישחק דקה אחת ואז ייהנה ממענק אליפות של 3,500 דולר.

אבל עד אז, מחכה ג'רבי לדיון המשפטי בתביעותיו. זה צפוי במארס. ■

שוער ג'רבי: עשוי להיות שותף

ג'רבי חיכה, ואז באה מכבי שעריים וסיכמה עימו את התנאים הבאים: 10 אלפים דולר כמענק חתימה; 600 דולר לנקודה. "קצר בתקשורת" בין יו"ר שעריים אבשלום צומן, למנהל המקצועי (שפרש בינתיים) יורם אורנשטיין, הותיר את ג'רבי שוב בלי קבוצה.

שתי התקלות היו יותר מדי עבור ג'רבי – שהחליט לתבוע את הנוגעים בדבר על פגיעה בשמו הטוב וכן הוא דורש למצותו על אובדן חצי עונת משחקים.

באמצעות פרקליטתו, עו"ד מיכל רהב, הגיש ג'רבי שתי תביעות לבית־המשפט המחוזי בת"א, נגד שתי הקבוצות. את שעריים הוא תובע ע"ס כ־20 אלף ש"ח ואת חדרה על כ־30 אלף ש"ח.

קדוש נרמז: פיטורין בעוד שבועיים...

תדמית מאמן כדורגל חשובה לפעמים יותר מכמה אלפי דולרים, תהילה ופירסומת בקבוצה האטרקטיבית ביותר בארץ. זאת הוכיח מיכאל ("לופא") קדוש, שויתר על שרביט אימון האלופה בית"ר ירושלים (אחרי שפיטרה את מוטל'ה שפיגלר) והעדיף להישאר במכבי יבנה (ארצית).

לפני שבועיים וחצי, כשנענה לפניית בית"ר ירושלים ועלה אליה כדי לחתום על חוזה, נשמעו קולות נגד צעד מכוער זה. אבל שלושה דברים שהועלו בישיבה עם הירושלמים, גרמו לקדוש לסגת מכוונותיו לקבל את התפקיד.

כששאל אותו יו"ר בית"ר ירושלים, בני נחמיה, האם הוא חושב שביכולתו לאמן את הקבוצה – התרגז קדוש וראה בכך הטלת פיקפוק ביכולתו. הוא נתן דוגמאות ממאמנים שבאו מהארצית – שמעון שנהר (מהפועל עכו) ונסים בכר (הפועל ר"ג) – קיבלו לידיהם את בית"ר ירושלים, הצליחו בה ועשו להם שם.

קדוש שאל את נחמיהו "למה שאלת את השאלה הזאת?" התשובה היתה: בית"ר ירושלים לא רוצה להגיע למצב שתצטרך לפטר עוד מאמן, תוך שבועיים... קדוש "עשה חושבים": "בלי מאמן, עם אמציה לבקוביץ' כיועץ, הם לקחו ארבע נקודות בשני משחקים. עכשיו מחכים להם שני משחקים קשים, נגד הפועל כפ"ס ומכבי נתניה ואם יכשלו, יפילו את כל התיק עלי..."

קדוש לא רצה למצוא עצמו מתפטר מיבנה לטובת בית"ר ירושלים, ואחרי שבועיים למצוא עצמו מפוטר מ...ירושלים.

ועוד סיבה מדוע החליט "לא ללכת לירושלים", היא הגנה משפטית, למקרה שיבנה תתבע אותו על התפטרותו. קדוש ביקש מבית"ר ירושלים שתתן לו הגנת כזו ותשלם את השכר שיתבע, אם יבנה תזכה במשפט בנושא הזה. ראשי בית"ר ירושלים הבהירו לו: "אנו אגודה גאה, גדולה ורצינית, ולא רוצים שמגן יכרך בצער שלך, מחמת ההיבט הציבורי ודעת הקהל".

החוזה של ירושלים היה שסם יותר – כמעט כפול – מזה של יבנה. אבל קדוש החליט, שבחיים לא הכל זה כסף וטוב שם טוב – מכסף טוב.

"אני לא מצטער שנשארתי ביבנה", אמר השבוע, "הם יזכרו לי את מה שעשה". ■

מאמן קדוש: טוב שם טוב מכסף טוב

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

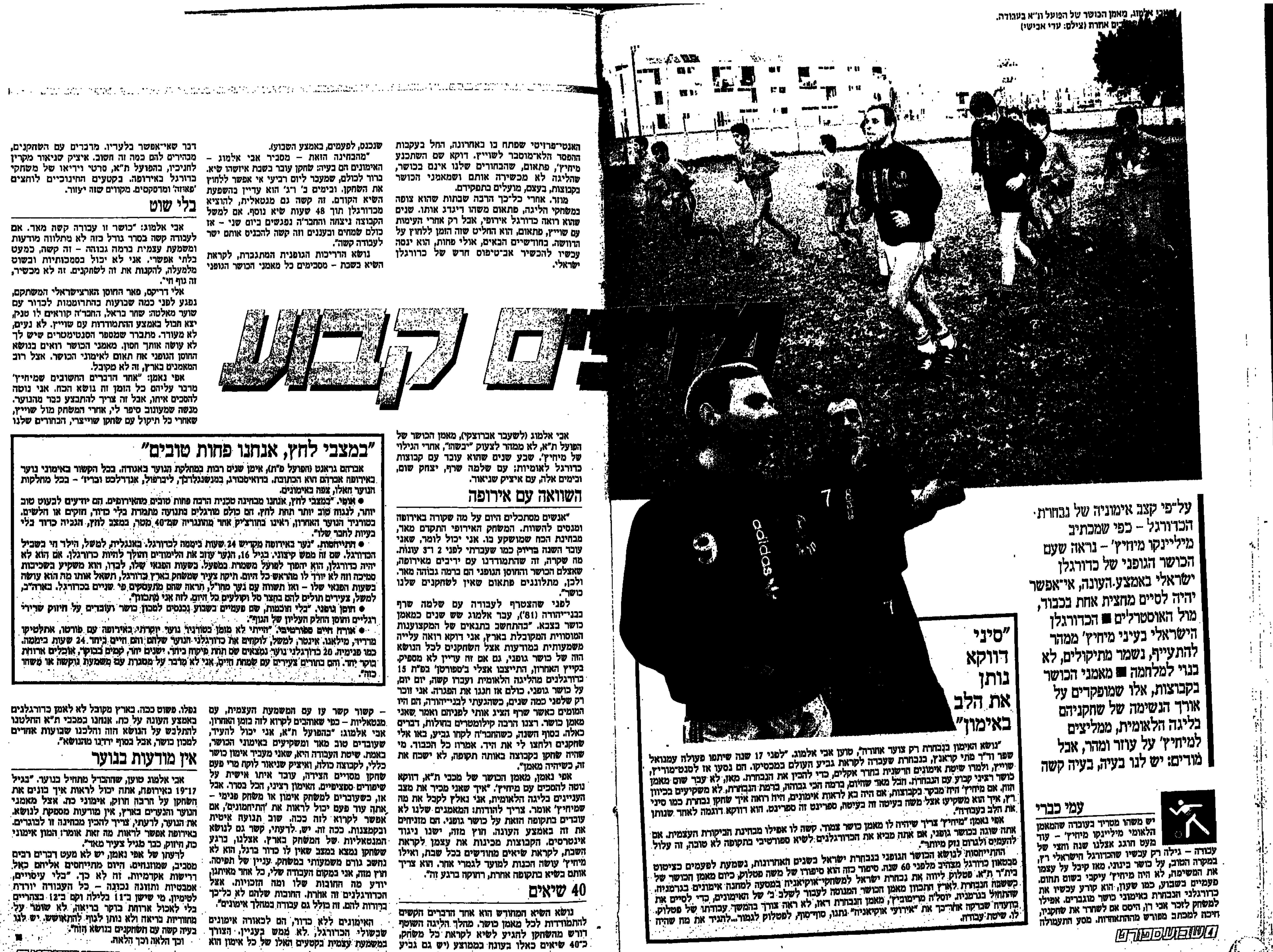
מודעות: גילה שניידר טל': (03)439442

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

בשער

זה מול זה: חן ליפק, מצטיין קלן, מול הופנאגל מאורטו. הערב הם בידי־אליהו. בתצלום הקטן (מהפוסטר): רוזנטל וקולמנס (צילם: ע. אבישי)

מה בגליון

אבי אלמוג, מאמן הכושר של הפועל ת"א בעבודה. ...ים אחרת (צילום: עדי אבישי)

ים קבוע

על־פי קצב אימוניה של נבחרת הכדורגל – כפי שמכתיב מיליינקו מיחיץ' – נראה שעם הכושר הגופני של כדורגלן ישראלי באמצע העונה, אי־אפשר יהיה לסיים מחצית אחת בכבוד, מול האוסטרלים ■ הכדורגלן הישראלי בעיני מיחיץ' ממהר להתעייף, נשמר מתיקולים, לא בנוי למלחמה ■ מאמני הכושר בקבוצות, אלו שמופקדים על אורך הנשימה של שחקניהם בליגה הלאומית, ממליצים למיחיץ' על עוזר ומהר, אבל מודים: יש לנו בעיה, בעיה קשה

עמי כברי

יש משהו מטריד בעובדה שהמאמן הלאומי מיליינקו מיחיץ' – עוד מעט חוגג אצלנו שנה וחצי של עבודה – גילה רק עכשיו שהכדורגל הישראלי רץ, במקרה הטוב, על כושר בינוני. מאז קיבל על עצמו את המשימה, לא היה מיחיץ' עיקבי בשום תחום. פעמיים בשבוע, כמו שעון, הוא קורע עכשיו את כדורגלני הנבחרת באימוני כושר מוגברים. אפילו למשחק לזכר אבי רן, היסס אם לשחרר את שחקניו, חיכה למכתב מפורש מההתאחדות. מסע התעמולה

"סיני דווקא נותן את הלב באימון"

"נושא האימון בנבחרת רק צועד אחורה", טוען אבי אלמוג. "לפני 17 שנה שיתפו פעולה עמנואל שפר וד"ר מתי קראנץ, בנבחרת שעבדה לקראת גביע העולם במכסיקו. הם נסעו אז לסנט־מוריץ, שוייץ, ולמדו שיטת אימונים חדשנית בחדר אקלים, כדי להכין את הנבחרת. מאז, לא עבר שום מאמן כושר רציני קבוע עם הנבחרת. חבל מאד שהיום, ברמה הכי גבוהה, ברמת הנבחרת, לא משקיעים בכיוון הזה. אם מיחיץ' היה מבקר בקבוצות, אם היה בא לראות אימונים, היה רואה איך שחקן נבחרת כמו סיני רץ, איך הוא משקיע אצל משה בעיטה זה בעיטה, ספרינט זה ספרינט. הוא דווקא דוגמה לאחד שנותן את הלב בעבודה".

אפי נאמן: "מיחיץ' צריך שיהיה לו מאמן כושר צמוד. קשה לו אפילו מבחינת הביקורת העצמית. אם אתה שוגה בכושר גופני, אם אתה מביא את הכדורגלנים לשיא ספורטיבי בתקופה לא טובה, זה עלול להעמיס ולגרום נזק מיותר".

התתייחסות לנושא הכושר הגופני בנבחרת ישראל בשנים האחרונות, נשמעת לפעמים כציטוט מבטאון כדורגל מצהיב מלפני 60 שנה. סיפור כזה הוא סיפורו של משה פטלוק, כיום מאמן הכושר של בית"ר ת"א. פטלוק ליווה את נבחרת ישראל למשחקי־אוקיאניה במסעה למחנה אימונים בגרמניה. כששבה הנבחרת לארץ התכוון מאמן הכושר המנוסה לעבור לשלב ב' של האימונים, כדי לסיים את מה שהתחיל בגרמניה. יוסל'ה מרימוביץ', מאמן הנבחרת דאז, לא ראה צורך בהמשך. עבודתו של פטלוק, בוועדת שבדקה אחר־כך את "אירועי אוקיאניה" נתנו, סוף־סוף, לפטלוק לגמור...להגיד את מה שהיה לו. שיטת עבודה.

האנטי־פרזיטי שפתח בו באחרונה, החל בעקבות ההפסד הלא־מוסבר לשוייץ. דווקא שם השתכנע מיחיץ', פתאום, שהבחורים שלנו אינם בכושר, שהליגה לא מכשירה אותם ושמאמני הכושר בקבוצות, בעצם, מועלים בתפקידם.

מוזר. אחרי כל־כך הרבה שבתות שהוא צופה במשחקי הליגה, פתאום משהו דיגדג אותו. שנים שהוא רואה כדורגל אירופי, אבל רק אחרי העימות עם שוייץ, פתאום, הוא החליט שזה הזמן ללחוץ על הדוושה. בחודשיים הבאים, אולי פחות, הוא ינסה עכשיו להכשיר אב־טיפוס חדש של כדורגלן ישראלי.

שנכנס, לפעמים, באמצע השבוע).

"מהבחינה הזאת – מסביר אבי אלמוג – האימונים הם בעיה: שחקן עובר בשבת איזשהו שיא. ברור לכולם, שמעבר ליום רביעי אי אפשר ללחוץ את השחקן. ובימים כ' ו־ג' הוא עדיין בהשפעת השיא הקודם. זה קשה גם מנטאלית, להוציא מכדורגלן תוך 48 שעות שיא נוסף. אם למשל הקבוצה ניצחה והחבר'ה נפגשים ביום שני – אז כולם שמחים וכעננים וזה קשה להכניס אותם ישר לעבודה קשה".

נושא הדריכות הגופנית המתגברת, לקראת השיא בשבת – מסכימים כל מאמני הכושר הגופני

דבר שאי־אפשר בלעדיו. מדברים עם השחקנים, מבהירים להם כמה זה חשוב. איציק שניאור מקרין לחניכיו, בהפועל ת"א, סרטי וידיאו של משחקי כדורגל באירופה. בקטעים החינוכיים לוחצים 'פאוזה' ומרסקסים. מקווים שזה יעזור.

בלי שוט

אבי אלמוג: "כושר זו עבודה קשה מאד. אם לעבודה קשה בסדר גודל כזה לא מתלווה מודעות ומשמעת עצמית ברמה גבוהה – זה קשה, כמעט בלתי אפשרי. אני לא יכול בסמכויות ובשוט מלמעלה, להקנות את זה לשחקנים. זה לא מכשיר, זה גוף חי".

אלי דריקס, פאר החוסן הארצישראלי המשתקם, נפגע לפני כמה שבועות בהתרוממות לכדור עם שוער מאלטה: שחר בראל, החבר'ה קוראים לו טנק, יצא חבול באמצע ההתמודדות עם שוייץ. לא נעים, לא מעורר. מתברר שמספר הסנטימטרים שיש לך לא עושה אותך חסון. מאמני הכושר רואים בנושא החוסן הגופני אח תאום לאימוני הכושר. אצל רוב המאמנים בארץ, זה לא מקובל.

אפי נאמן: "אחד הדברים החשובים שמיחיץ' מדבר עליהם כל הזמן זה נושא הכח. אני נוטה להסכים איתו, אבל זה צריך להתבצע כבר מהנוער. מנשה שמעונוב סיפר לי, אחרי המשחק מול שוייץ, שאחרי כל תיקול עם שחקן שוייצרי, הבחורים שלנו

אבי אלמוג (לשעבר אברוצקי), מאמן הכושר של הפועל ת"א, לא ממהר לצעוק "יבשהו", אחרי הגילוי של מיחיץ'. שבע שנים שהוא עובד עם קבוצות כדורגל לאומיות: עם שלמה שרף, יצחק שום, ובימים אלה, עם איציק שניאור.

השוואה עם אירופה

"אנשים מסתכלים היום על מה שקורה באירופה ומנסים להשוות. המשחק האירופי התקדם מאד, מבחינת הכח שמושקע בו. אני יכול לומר, שאני עובד השנה בדיוק כמו שעבדתי לפני 2 ו־3 עונות. מה שקרה, זה שהתמודדנו עם יריבים מאירופה, שאצלם הכושר והחוסן הגופני הם ברמה גבוהה מאד. ולכן, מתלוננים פתאום שאין לשחקנים שלנו כושר".

לפני שהצטרף לעבודה עם שלמה שרף בבני־יהודה ('81), עבד אלמוג שש שנים כמאמן כושר בצבא. "בהתחשב בתנאים של המקצוענות המוסווית המקובלת בארץ, אני דווקא רואה עלייה משמעותית במודעות אצל השחקנים לכל הנושא הזה של כושר גופני, גם אם זה עדיין לא מספיק. בקייץ האחרון, התייצבו אצלי ב'ספורטן' בפ"ת 15 כדורגלנים מהליגה הלאומית ועבדו קשה, יום יום, על כושר גופני. כולם אז חגגו את הפגרה. אני זוכר רק שלפני כמה שנים, כשהגעתי לבני־יהודה, הם היו המומים כאשר שרף הציג אותי לפניהם ואמר שאני מאמן כושר. רצנו הרבה קילומטרים בחולות, דברים כאלה. בסוף השנה, כשהחבר'ה לקחו גביע, באו אלי שחקנים ולחצו לי את היד. אמרו: כל הכבוד. מי שהיה שחקן בקבוצה באותה תקופה, לא ישכח את זה, כשיהיה מאמן".

אפי נאמן, מאמן הכושר של מכבי ת"א, דווקא נוטה להסכים עם מיחיץ'. "איך שאני מכיר את מצב העניינים בליגה הלאומית, אני נאלץ לקבל את מה שמיחיץ' אומר. צריך להודות: המאמנים שלנו לא עובדים בתקופה הזאת על כושר גופני. הם מזניחים את זה באמצע העונה. חוץ מזה, ישנו ניגוד אינטרסים. הקבוצות מכינות את עצמן לקראת השבת, לקראת שיאים מחודשים בכל שבת, ואילו מיחיץ' עושה הכנות למועד לגמרי אחר. הוא צריך אותם בשיא בתקופה אחרת, רחוקה ברגע זה".

40 שיאים

נושא השיא המחודש הוא אחד הדברים הקשים להתמודדות לכל מאמן כושר. מהלך הליגה השוטף דורש מהשחקן להגיע לשיא לקראת כל משחק, כ־40 שיאים כאלו בעונה בממוצע (יש גם גביע

"במצבי לחץ, אנחנו פחות טובים"

אברהם גראנט (הפועל פ"ת), אימן שנים רבות במחלקת הנוער באגודה. בכל הקשור באימוני נוער באירופה אברהם הוא הכתובת. בדואיסבורג, במנשנגלדבך, ליברפול, אנדרלכט ובריז' – בכל מחלקות הנוער האלו, צפה באימונים.

● אטי. "במצבי לחץ, אנחנו מבחינה טכנית הרבה פחות טובים מהאירופים. הם יודעים לבעוט טוב יותר, לנגוח טוב יותר תחת לחץ. הם כולם מורגלים בתנועה מתמדת בלי כדור, חזקים או חלשים. בטורניר הנוער האחרון, ראינו בחורצ'יק אחד מהונגריה שמ־40 מטר, במצב לחץ, הגביה כדור בלי בעיות לחבר שלו".

● התייחסות. "נער באירופה מקדיש 24 שעות ביממה לכדורגל. באנגליה, למשל, הילד חי בשביל הכדורגל. שם זה ממש קיצוני. בגיל 16, הנער עוזב את הלימודים והולך להיות כדורגלן. אם הוא לא יהיה כדורגלן, הוא יהפוך לפועל משמרת במפעל. בשעות הפנאי שלו, לבדו, הוא משקיע בשכיבות סמיכה וזה לא יורד לו מהראש כל היום. תיקח צעיר שמשחק בארץ כדורגל, תשאל אותו מה הוא עושה בשעות הפנאי שלו – ואז תשווה עם נער מחו"ל, תראה שהם מתעסקים פי שניים בכדורגל. בארה"ב, למשל, צעירים תולים להם בחצר סל וקולעים כל היום. לזה אני מתכוון".

● חוסן גופני. "בלי חוכמות, שם פעמיים בשבוע נכנסים למכון כושר ועובדים על חיזוק שרירי רגליים וחוסן החלק העליון של הגוף".

● אורח חיים ספורטיבי. "הייתי לא מזמן בטורניר נוער יוקרתי באירופה עם פורטו, אתלטיקו מדריד, מילאנו, אינטר, למשל, לוקחים את כדורגלני הנוער שלהם והם חיים ביחד 24 שעות ביממה. כמו פנימיה. 20 כדורגלני נוער נמצאים שם תחת פיקוח ביתר. ישנים יחד, קמים בבוקר, אוכלים ארוחת בוקר יחד. והם בחורים צעירים עם שמחת חיים, אני לא מדבר על מסגרת עם משמעת נוקשה או משהו כזה".

– קשור קשר עז עם המשמעת העצמית, עם מנטאליות – כפי שאוהבים לקרוא לזה בזמן האחרון. אבי אלמוג: "בהפועל ת"א, אני יכול להעיד, שעובדים טוב מאד ומשקיעים באימוני הכושר, באמת. שיטת העבודה היא, שאני מעביר אימון כושר כללי, לקבוצה כולה, ואיציק שניאור לוקח מדי פעם שחקן מסויים הצידה, עובד איתו אישית על שיפורים ספציפיים. האימון רציני, הכל בסדר. אבל אז, כשעוברים למשחק אימון או משחק פנימי – אתה עוד פעם יכול לראות את 'התיחמונים', אם אפשר לקרוא לזה ככה. שוב תנועה איטית ובקמצנות. ככה זה. יש, לדעתי, קשר גם לנושא המנטאליות של המשחק בארץ. אצלנו, כרגע ששחקן נמצא במצב שאין לו כדור ברגל, הוא לא נחשב גורם משמעותי במשחק. עניין של תפיסה. חוץ מזה, אני במקום העבודה שלי, כל אחד מאיתנן יודע מה החובות שלו ומה הזכויות. אצל הכדורגלנים זה אחרת. החובות שלהם לא כל־כך ברורות להם. זה כולל גם עבודה במהלך אימונים".

האימונים ללא כדור, הם לכאורה אימונים שבשולי הכדורגל, לא ממש בעניין. הצורך במשמעת עצמית בקטעים האלו של כל אימון הוא

נפלו. פשוט ככה. בארץ מקובל לא לאמן כדורגלנים באמצע העונה על כח. אנחנו במכבי ת"א החלטנו להתלבש על הנושא הזה והלכנו שבועות אחרים למכון כושר, אבל בסוף ירדנו מהנושא".

אין מודעות בנוער

אבי אלמוג טוען, שההבדל מתחיל בנוער. "בגיל 17־19 באירופה, אתה יכול לראות איך בונים את השחקן על הרבה חוזק, אימוני כח. אצל מאמני הנוער והנערים בארץ, אין מודעות מספקת לנושא. את הנוער, לדעתי, צריך להכין מבחינה זו לבוגרים. באירופה אפשר לראות מה זאת אומרת המון אימוני כח, חיזוק, כבר מגיל צעיר מאד".

לדעתו של אפי נאמן, יש לא מעט דברים רבים מסביב, שמוזנחים. היום מתייחסים אליהם כאל דרישות אקדמיות. זה לא כך. "בלי עיסויים, אמבטיות ותזונה נכונה – כל העבודה יורדת לטימיון. מי שישן ב־11 בלילה וקם ב־12 בצהריים בלי לאכול ארוחת בוקר בריאה, לא שומר על מחזוריות בריאה ולא נותן לגוף להתאושש. יש לנו בעיה קשה עם השחקנים בנושא הזה".

וכך הלאה וכך הלאה. ■

משימת

אלכס הורון

כאשר תצא נבחרת הכדורגל למשימת אוקיאניה שלה, בסוף החודש הבא, ילוו אותה עיניים כלות רבות, משוועות בתחינה להצלחתה. שכן, אם תרכוש הנבחרת את הכרטיס האולימפי, היא תציל, ממש כך, את הופעת ישראל בסיאול. כשלון, לבד ממשמעותו לכדורגל הישראלי, יביא לכך שישראל תיוצג באולימפיאדה ה־24, בהרכב כמעט קאמרי, בדומה לאחת המדינות הזערוריות שבעולם – קוריוז

מסע נבחרת הכדורגל לאוקיאניה הוא הרבה יותר ממאבק על כרטיס אולימפי ■ הצלחה בו פירושו הצלה, ממש כך, של כל הופעת ישראל בסיאול ■ כשלון – יביא לכך שהמשלחת שתצעד בטקס הפתיחה, ב־17 בספטמבר, תהיה כמעט קאמרית, הקטנה ביותר שייצגה את ישראל מאז 32 שנה ■ זאת, כמובן, אם לא יתחילו להקל בדרישות לספורטאים בענפים האישיים ■ תמונת מצב, לא מחמיאה, 250 יום לפני "יום השי"ן"

בלבד, ותו לא.

240 יום לפני טקס פתיחת משחקי סיאול, תמונת המצב, מבחינת המועמדים. לצעוד שם מאחורי הרגל הכחול־לבן, איננה מרנינה:

אילו קויימו המשחקים כבר מחר ולא החל מ־17 בספטמבר, היתה ישראל מיוצגת עם שלושה טניסאים, צוות שיט ב"הולנדי מעופף", שני סייפים (ואולי נבחרת) וכן שחיין – מתוך 35 חברי הסגל האולימפי בענפים האישיים. זאת, משום שרק אלו עמדו עד כה בקריטריונים, ללא הקלה כלשהי, שנקבעו להם.

בעיות מיוחדות

אלא שהאולימפיאדה תתקיים רק בעוד כשמונה חודשים ותוכנית האירועים לא התחשבה בבעיותיה המיוחדות של ישראל. התוצאה: נכון לעכשיו, אזי בנוסף לשלושה הטניסאים, ייצגו אותנו בסיאול שני צוותי שייטים, שחיין ואולי גם קלע. זאת, אם ראשי הספורט והועד־האולימפי, לא יחליטו בעוד חודשיים ומחצה, כי נוצרו תנאים מחייבים, אולי בלתי־צפויים, המצדיקים כל מיני הקלות בקריטריונים שהם עצמם קבעו לספורטאים – ובאמצעות ההקלות הללו, להביא לכך שישראל

תהיה מיוצגת בסיאול עם יותר ספורטאים ממה שמוערך עתה.

במלים אחרות, וביתר פירוט:

נכון לעכשיו, ואילו קויימו המשחקים עתה, היה ייצוגה של ישראל מופקד בידי הטניסאים עמוס מנסדורף, שלמה גליקשטיין וגלעד בלום, מאחר שבטורניר הטניס האולימפי הראשון מאז 64 שנה, שוריינו מקומות על פי השגי המדינות בגביע דייויס האחרון, בנוסף לעוד כמה קריטריונים ו"מפתחות" שקבעו המארגנים. מאחר שישראל היא בין שמונה הראשונות בגביע דייויס, הוענק לה ייצוג בהתאם.

כמו כן הובטחה השתתפותם של אלדד אמיר ויואל סלע, ב"הולנדי מעופף", על סמך השגיהם: סירה 8 מתוך 80 ומקום 7, בין המדינות, באליפות העולם 87' שהיתה בקיל, מערב גרמניה ומקום שני בקדם אולימפי בסיאול. זאת מאחר שהם כבר מילאו אחר דרישות המינימום שהועידו להם מומחי היחידה לספורט השגי, המפקחת על פעילות האולימפיים לסיאול. (אגב, המומחים הללו מעריכים היום, כי

צוות של "470", שטרם נקבע שמית, היה משיג גם הוא את הדרישות – "משום שמדובר בעניין ישראלי וסוג זה של סירה, הוא גם המקצוע החזק ביותר שלנו, מבין מקצועות השייט". מעבר להסבר הזה, חובה להדגיש: שייטי ה־470 לא נקבעו עדיין, גם משום שהקייץ הם לא עמדו בקריטריונים שהועדו להם וההזדמנות שלהם תהיה רק במארס, באליפות העולם שתתקיים בחיפה).

15 שניות גורליות

השחיין אייל שטיגמן קבע בשנה האחרונה ב־100 חזה את הזמן 1:04.55 דקה, בעוד שקריטריון המינימום שהועידו לו עמד על 1:04.70 דקה,

שחיין אייל שטיגמן 15 מאיות השניה היקרות ביותר

שייטים אלדד אמיר (משמאל) ויואל סלע (בטקס הענקת ספורטאי השנה של "מעריב"). מקום שני בקדם אולימפי

כלומר, הוא קבע זמן טוב ב־15 מאיות השניה מהמינימום שלו – וכך רכש את הכרטיס לסיאול.

הסייף אודי כרמי, קבע את ההישג הטוב ביותר מבין כל האולימפיים – מקום 4 באליפות העולם האחרונה ברומה, בלוזאן. שנה קודם לכן, בבולגריה, הוא רורג 30. לידיה חתואל דורגה 12 באוניברסיאדה ובמקום ה־19, שלב הנוק־אאוט, באליפות העולם – וכך, הבטיחו שניהם את מקומם בסיאול. אלא שישראל לא תיוצג באולימפיאדה בתחרויות הסייף האישיות, כיוון שהן מתקיימות ביום הכיפורים, וביום זה, כך נקבע מראש, לא יתחרו הישראלים בשום זירה. הופעת הסייפים בתחרויות האישיות, נפלה איפוא – וכך נותרה ישראל עם הרכב הכמעט קאמרי, הנ"ל.

מאחר שעד למשחקים נותרו בכל זאת מספיק ימים כדי ששאר חברי הסגל האולימפי (ואולי ספורטאים אחרים, שיחוללו "נסים"), ינסו מזלם פעם נוספת כדי לרכוש את הכרטיס לסיאול – בתחרויות בין לאומיות שונות שייערכו בתקופה הקרובה –, אזי לא נסגרה הדלת ולא נחתמה סופית רשימת היוצאים לאולימפיאדה.

בדרג התחתון

מכאן מתחיל שלב ה"אמים" וההערכות:

יתכן שישראל תיוצג עם נבחרת בתחרויות הסייף הקבוצתיות. אלא שכאן, מראש, עקב היעדרות הסייפים מהתחרויות האישיות מחמת יום כיפור, תשולב הנבחרת הישראלית בתחרות בין קבוצת המדינות מן הדרג התחתון ביותר בדירוג העולמי. פירוש הדבר, אי מילוי, ובמודע, אחר דרישות המינימום, הקריטריונים והתחזיות המקצועיות השונות שהועידו המומחים לספורטאים (על כך בהמשך).

חזדמנות, במסגרת סידרת ההזדמנות האחרונה, תינתן איפוא גם לאתלטים, לקלעים, לקאייאקיסט, למתאגרפים, למתעמלים ולשחיינים שבסגל. אבל, למען האמת, אין צופים לסנסציות גדולות והסיכויים של אלו, שוב, על פי הקריטריונים שנקבעו מראש – הם מעטים.

ההערכה האופטימית ביותר, קובעת, כי בנוסף לספורטאים ששמם צויין לעיל, ייתכן צירופם של אתלט (במקרה קיצוני, שניים) וקלע או שניים וכן מתאגרף. סימן שאלה מלווה את סיכויי המתאבקים והמתעמלים. אין תולים תקוות בהופעת ספורטאי הג'ודו או הקאייאקיסט, אלא אם־כן "יורידו ויקלו להם בדרישות הקריטריונים".

לא עמדו בקריטריונים

מי בסגל לסיאול, מה עשה עד כה ומה נדרש ממנו?

המתאבקים הם רב גרוברמן (48 ק"ג) ואבן ברנשטיין (90). שניהם לא עמדו עד כה בקריטריונים, ללא ההקלות. גרוברמן דורג ב־1987 במקום השני בטורניר בפולין (3 נצחונות). הוא צריך להשיג במהלך השנה הזאת, עד סיאול, 3 נצחונות ב־3 טורנירים מהמעלה הראשונה. בתחילת הצמבר הוא השתתף בטורנירים מדרג ב' וג' שבהם הופיעו גם יריבים מדרג א' – אבל אלו לא נכללים

ברדישות שהוצבו לו. תוכנית העבודה שלו כוללת מחנה אימון ותחרויות בסקנדינביה בשבועות הקרובים (עד פברואר) ו־20 ימי אימון מרוכזים, בקייץ, כשיפשוף אחרון, ברומניה ופולין. ברנשטיין השיג ב־1986 מקום 7 באליפות העולם, אבל השנה נוצח פעמיים באליפות העולם והתנחם במקום 1 בכינוס הפועל...

אם בכל זאת יוחלט לשגר נבחרת סייפים, ייצאו אודי כרמי וחמישה מהששה הבאים: ניסן בלנק, נועם בין, אייל אוחיון, אילן בר, גרגורי גרום ויםמיכאלי. (השביעי, שלומי אייל, פרש). נבחרת הסייף דורגה 9 באליפות העולם בבולגריה ב־1986 ובמקום ה־11 בלוזאן. התוכנית מייעדת לה הופעות בינואר בתחרות קנה וגביע מרטיני, בפברואר גביע ליאון פאול, ובוונציה. במארס בגביע רומל בפאריס, באפריל, בהונגריה ובמאי, בבון.

שובם של הוותיקים

שלושה צוותי "470" נאבקים על מקום בסיאול, שניים – האחים דן ורן טורטן והתאומים אדיר ושמיר עזרא – נכללים בסגל, על פי השגיהם בשנתיים האחרונות (מקום 6 מ־96 סירות באליפות העולם 86', מקום 19 מבין 27 במרינות, ו־49 מ־111 בסירות, באליפות אירופה 87' וכן מקום 66 מ־116 סירות באליפות העולם לטורטנים; מקום 9 בסירות ומקום 8 מ־19 מרינות, באליפות אירופה 86', מקום 17 מ־22 מרינות באליפות אירופה 87' ומקום 49 מ־116 בסירות באליפות העולם 87', לתאומים). אלא שינסו לקרוא תיגר עליהם הוותיקים שמשון ברוקמן ואיתן פרידלנדר. כאשר זה יקרה ואם יצליחו – צפויים עימותים קשים, כיוון ששניהם אינם בסגל האולימפי הנוכחי. לשייטים נועדו עד סיאול תחרויות באליפות העולם במארס בחיפה, באפריל בהייר, צרפת, במאי ברנמרק וקדם אולימפי בהולנד, ביולי בקיל ובאוגוסט בגרדה, איטליה.

ערן גרומי ב־100 גב ושגב פורת ב־1500 חופשי, בסגל ועליהם לקבוע זמנים טובים בקרבה

ממה שקבעו עד כה. גרומי חייב להשיג 58.42, בעוד שזמנו הטוב ביותר 59.90; פורת חייב לקבוע 15:38.11, בעוד שזמנו הטוב ביותר 15:48.60 (מ־86') והשנה הוא קבע 17:11.99 דקות. ההזמנויות האחרונות שלהם יהיו במארס באליפות החורף של ישראל, בפברואר בתחרות ארנה באירופה ואחר כך ב־8 האומות, ביולי ובתחרויות בוינה, רומא, או מונטה קרלו במאי.

האתלטים הם סיגל גונן (רוחק), אילן גולדווסר (400 משוכות) וזהבה שמואלי (מרתון נשים). סיגל קבעה אמנם 6.46 מטר, כשהקריטריון שלה היה 6.40, אך זה אירע ב־86' ואילו אשתקד קבעה רק 6.26 מטר. האחרים רחוקים מאד מהמינימום שלהם. השאנס האחרון, כנראה, הוא רק של זהבה – במרתון לונדון, אם תקצץ מספיק שניות כדי לקבוע 2:40.30 שעות. היא קבעה 2:40.35 ב־86' והתרחקה מהישג זה כדי 9 דקות, אשתקד. גולדווסר חייב לקבוע 50.10 אבל הישגו הטוב ביותר הוא 51.77.

הבעייה של רויטל

המתעמלים הם רויטל שרון ויעקב לוי מכשירים ושולמית גולדשטיין באמנותית. רויטל קבעה ציון ממוצע 9.2 באליפות העולם 87' ודורגה 94 מ־180 משתתפות. לוי קבע 110.05 ודורג 106 מ־176. הציון הממוצע שלו 9.17 בעוד שהקריטריון קבע 9.3. יחד עם זאת, נפתחה להם הדרך לסיאול, כיוון שהשגיהם היו בהתאם למינימום ההתאחדות הבינלאומית, עבור "שאריות", לשם השלמת מצבת המשתתפים בתחרות. התחרות האולימפית של רויטל נופלת על יום כיפור – ולפיכך ברור מראש שלא תיסע.

גולדשטיין קבעה 37.50 בטורניר בין לאומי ב־87' אבל באליפות העולם רק 35.50. הדירוג שלה, 47 מ־78 מאפשר שיגורה לסיאול בהתאם למינימום הבין לאומי ל"שאריות".

חמישה קלעים בסגל לסיאול אבל רק אחד או שניים יסעו. גדי ארמיטס באקדח חופשי קבע ב־87' 577 ומקום 10 באליפות העולם. יצחק יונסי ברובה אויר 582 בכינוס הפועל ו־581 באליפות העולם 87'. גיא סטריק בשלושה מצבים 1156 בסיאול ו־594 ב־60 כדור שכיבה, אדי ספירוב ב־60 שכיבה, השיג 597 בסיאול ומנחם אילן 596 בגביע העולם בציריך. ספירוב הוכלל ברשימת קלעי האולימפיאדה, לפי הודעת ההתאחדות הבי"ל (הקצאת המארגנים). הקלעים ייצאו בפברואר לאליפות אירופה בנורווגיה (אויר) באפריל למכסיקו, במאי יהיו במינכן.

שני מתאגרפים בסגל, יהודה בן־חיים ויעקב שמואל. רק בן־חיים נחשב מועמד. אבירם מזרחי, בקייאק דורג שביעי בחצי הגמר באליפות העולם 87', אך הקריטריון שנקבע לו הוא מחמיר מאד ועליו בין השאר לנצח שלושה מבין חמישה הראשונים של חצי הגמר הזה, בתחרויות שיהיו במאי בבלגיה ואוסטריה. הערכת המומחים היא שלא יעמוד בכך, אלא אם יקרה נס.

כשלון הג'ודו

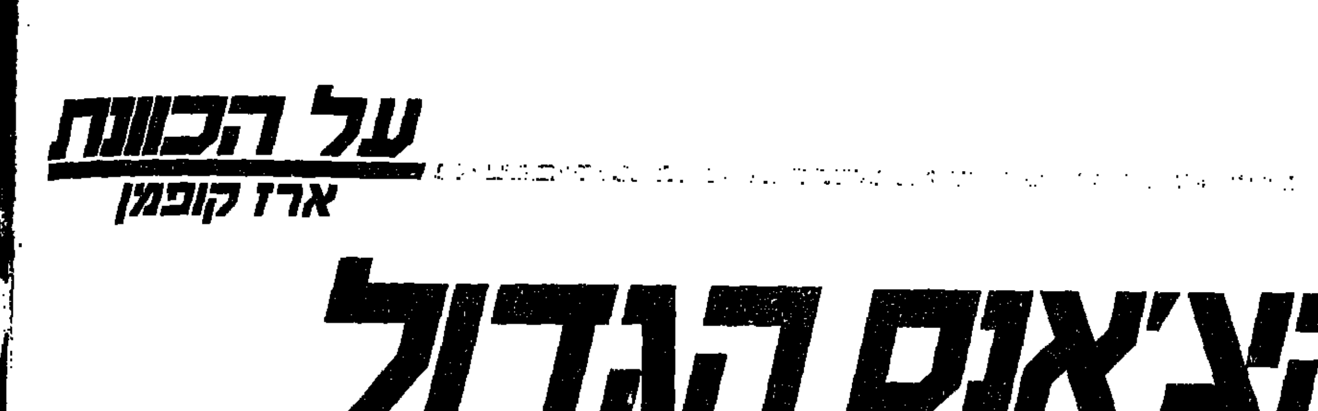
הג'ודאים ארי ושוקי קואז, יעל ארד, פרנסואז ורות מגן, כשלו במבחנים שלהם (אליפות העולם 87') ולמעשה אינם נימנים עתה על המועמדים לסיאול.

אם לא "תציל" כאמור נבחרת הכדורגל את הופעת ישראל בסיאול, תהיה זאת המשלחת השניה הקטנה ביותר שייצגה את ישראל אי פעם באולימפיאדה. בהלסינקי ב־1952 ייצגו את ישראל 13 ספורטאים אישיים ונבחרת כדורסל; במלבורן 56' רק שלושה; ברומא 60', 23 ספורטאים אישיים; בטוקיו 64', עשרה; במכסיקו 68' 12 ונבחרת כדורגל; במינכן 72', 15; במונטריאול 76' 11 ונבחרת כדורגל ובלוס אנג'לס 84' – 33 ספורטאים בענפים האישיים.

התחזית האופטימית ביותר, כיום, מדברת על 13 ספורטאים והפסימית ביותר על שבעה אולי 10 בלבד, אם לא יפרצו המחסומים, בעקבות כשלון אפשרי של נבחרת הכדורגל (ועל סיכויי נבחרת הכדורסל, איש לא מדבר...) ■

טניסאי עמוס מנסדורף "שיבוע אולימפי" בזכות גביע דייויס

על הכוונת

ארז קופמן

הצ'אנס הגדול

אם יוצב בשבוע הבא בשער הנבחרת, נגד בלגיה, תהיה זו ההזדמנות הגדולה של עופר פביאן, שוערה של סוגרת הטבלה, מכבי פ"ת ■ בשבת שמר על שער נקי, לא הצטיין – אבל כמעט שלא שגה, בכל מהלך המשחק עם מכבי ת"א ■ הבעיות שלו: באחד־על־אחד, איננו מצטיין; הוא עדיין יותר מדי ■ השקט הנפשי שלו – זה "משהו"

שוער עופר פביאן. קורא היטב מהלכי משחק

עופר פביאן לומר בימים אלו כמה קשים הם חייו של שוער כדורגל. במיוחד אם אתה שואף להיות בטופ.

מיח'יץ' ניסה בנבחרת את בוני גינצבורג, והתאכזב. הבחור ספג שערים שטותיים רבים מדי, והחליט ללכת על שוערים צעירים, מהמצטיינים בליגה. כתר לסגל הנבחרת את עופר פביאן, שוער מכבי פ"ת, סוגרת הטבלה, את אבי חדד המפתיע משמשון ואת אריק שמיר מכפר־סבא. הבחירה נעשתה כשנותרו לנבחרת חודשיים בלבד לפני המשימה הקדם אולימפית באוקיאניה. ועופר, ששתף כבר בהרכב מול שוויץ (0–2) והיה אז די בינוני, נאבק היום בשני מישורים ואותו – לחלץ את פ"ת מאימת הנשירה לליגה הארצית, והשני – להשיג את אפודת השוער הראשון של הנבחרת, שכלל איננה מובטחת לו. שתי משימות קשות למדי. אל תשאלו אותו מה חשוב לו יותר.

רבים מבקרים את מיח'יץ' על החלטתו ללכת על כל הקופה – כלומר על שוערים מצטיינים, למרות גילם הצעיר וחוסר נסיונם הבינלאומי. עופר, שוער שספג העונה בפ"ת כבר 26 שערים ורק לבית"ר ירושלים (28) והפועל לוד (37), מאזן־חובה גרוע ממנו – מרגיש לחוץ. לא רק בגלל מצבה של פ"ת, אלא ובעיקר בשל הביקורת הקטרנית שבה הוא נתון. יודע שאם יורכב מול בלגיה, אסור לו לפספס את הצ'אנס הנוסף הזה שהעניק לו מיח'יץ'.

במקום הנכון

מאמן הנבחרת, כשהחליט על עופר כשוער ראשון זמני, בוודאי לא עשה זאת בלב קל. גם הפגיעה הבלתי נמנעת בבוני וגם ההימור על שוער צעיר, שמאז עונתו הגדולה מאשתקד חלה אצלו נסיגה לא קטנה, היקשו על ההחלטה. בשבת, שמר פביאן על שער נקי מול מכבי ת"א (0–0). לא הצטיין, אבל כמעט לא שגה בכל מהלך המשחק.

מכבי ת"א, במצבה הקשה, לא היתה אתגר קשה מדי לפביאן והגנתו הלוחמת. השוער הענק, לא נדרש כמעט להפגין את יכולתו הגבוהה בכדורי גובה, בהעדרו של אלי דריקס בת"א. בכדורי עונשין ובקרנות, התייצב תמיד בביטחה במקום הנכון וקלט את הכדורים המעטים הללו, ללא כל קושי. אבל בהגבהות שלא ממצב סטאטי, מצאנו אצלו כמה חולשות.

עופר לא שלט אז ברחבתו, ובמיוחד בחלקה הקידמי, כמו שנדרש משוער בעל גובה כשלו. כדור הגבהה בדקה ה־11, שאמור להיות שלו, הושאר בידי פביאן לירון אריב וחיים גולדברג, אילץ את שרון צופין הגבוה להרחיק בראשו מהקו. בפעם השניה זה קרה לו בדקה ה־69. שאול כהן הגביה כדור מימין לתוך רחבת ה־5. עופר יצא אליו, היסס וחזר לאחור. למזלו, לא השתלט שחר בראשו על הכדור המקפץ ששינה לפתע כיוון, ועופר, הלחוץ, החליט במחשבה שניה, לצאת אליו ולקלטו. מיח'יץ', שהתבטא כי השער שספג פביאן בלוד, מראשו של דוד שרביט, לאחר הגבהה של ישראל בן־ממס, היה באשמתו של פביאן, לא ראה את שני המצבים הקלים הללו, בהם שגה השוער הצעיר.

צועק – בשקט

עוד רגע מביך לפביאן התרחש בדקה ה־6. ירון אריב איבד כדור במרכז ובני טבק דהר איתו מימין והסיטו שמאלה, לשחר בראל. פביאן היסס, לא יצא לסגור את הפינה ולמזלו ידה שחר את הכדור לשחקים, מבלי לעצרו. עופר, חייב הרבה תודות לאריב ושיטת הנבדל שלו, שלא אילצו אותו להתמודד שוב באחד־על־אחד עם חלוץ מהיר. זאת לא הנקודה החזקה שלו.

עוד בעיה לעופר היא "עדינותו" ביחס למגיניו. הוא אמנם משתמש בקולו כדי לכוונם למיגננה ולסגירת שחקנים פנויים של היריב, אבל עושה זאת בשקט. לא צועק ומתרגז. לא כופה את רצונו כאיש המופקד על התחנה האחרונה. במיוחד הוא לא מנחה את הגנתו בצעקה, מתי הכדור שלו ומתי לא. ובנבחרת, עם הגנה ותיקה כאבי כהן הסקוטי, פרסלני ושמעונוב, יהיה קשה עוד יותר להשליט שם משמעת, כמו שקרה לפביאן שהיה די מנותק מהם, מול שוויץ. נכון עופר?

גמישות מעוררת התפעלות

אבל השקט הנפשי של פביאן לאורך כל 90 הדקות הוא משהו. גמישותו לכדורים המחייבים זינוק אינסטינקטיווי, מעוררים התפעלות כשרואים את הענק הזה בשער. בדקה ה־70, חיכה גריאני לכדור חוזר וירה אותו מ־14 מטר לשער, בינות למגינים, ועופר זינק ימינה (פינתו החזקה) וקלט את הכדור בעודו באוויר. ושוב, בדקה ה־83, נגח גולדברג, בסיבוב, כדור לקרקע, לפינתו הימנית של עופר. זינוק, ופ"ת נרגעת. בזה הוא טוב.

עופר כמעט שלא טועה במיקומו כשהכדור נבעט למסגרתו מחוץ לרחבה. קורא היטב את מהלכי הכדור ומצלם את מצבו ביחס לשער, כדי שלא להיות מופתע. כשאיווניר בעט שטוח וחזק (52), ליד העמוד הימני, רק פביאן לא התרגש וליווה במבט בוטח את דרך הכדור החוצה. אבל היו לו גם פאשלות בעניין הזה. שערו של יוסי אדרי מבית"ר ת"א, מ־25 מטר למשל, שדווקא אותו ראה מיח'יץ'. "עופר לא היה עירני בשער הזה", אמר המאמן אחר־כך.

קשים הם חיי שוער צמרת, כבר אמרנו? ■

פ"ת - חיילי הקומנדו והטירונים

הפועל פ"ת הגדולה, שנחשבה "אימפריה" 14 שנה וזכתה בחמש אליפויות רצופות – הישג שספק אם יחזור – נבנתה בשנות ה־50 על צעירים מוכשרים שנשענו על יסודות ותיקים טובים ■ מולה, מכבי פ"ת של היום, שהיה לה ממי ללמוד – מוכיחה את ההיפך: צעירים מוכשרים אינם מבטיחים בלי שלד ותיק ■ השוואה עם לקח בצידו

צבי קופמן

ב־1955 נפל דבר בכדורגל הישראלי. הפועל פ"ת, צנועה ובשולי הצמרת, זיעזעה את אמות הסיפין של המוסכמות בליגה. שנתיים לאחר שפלטה שחקנים ותיקים והעלתה צעירים כשרוניים בזה אחר זה, היתה לקבוצה הראשונה שנטלה את הגמוניית האליפות מהעיר השלטת, תל־אביב (מכבי והפועל). אחרי אליפות ראשונה, התרגעה בשלוש סגנויות, ואז עשתה מה ששום קבוצה בישראל לא הצליחה לחקות: חמש אליפויות רצופות!

זה היה הישג פנטסטי עד שתהיה זו חוצפה לתבוע מקבוצה כלשהי (בארץ...) לשחזרו. ראשית, מפני שהשתנו השיטות והמגמות בכדורגל; שנית, המקצוענות המזוייפת (הרבה כסף, מעט מאמץ ותפוקה) תפסה מקומה של החובבות של אז, שנתברכה לפחות בדבר אחד שלא קיים עוד: המסירות ואהבת הקבוצה־היולדת. אז גם לא היה סרי־השמירה, כמו היום (שניים ושלושה בלמים). ובכל זאת...

חממה מגוונת

שחקני ההווה כמובן אינם יודעים – כי לא ראו – איך עשתה זאת הפועל פ"ת. מרביתם עדיין לא נולדו. אבל מאמנים ועסקנים עקבו אחרי הזינוק המטאורי חנדיר של חולצות השחמט הפתח־תקוואיות. ואם גם אין כל יכולת לשום קבוצה להתברך – אלא אולי אחת לדור – בחממה מגוונת, כפי שהיתה אז להפועל פ"ת, לפחות אפשר ללמוד מעבודת ההכנה, מהטיפול השורשי ומהניתוח היסודי שנעשה אז אצלה ובשנות־ההמשך.

למכבי פ"ת היה ממי ללמוד (היה...), מהשכנה־היריבה, ששנים רבות מאד חצה הכביש השחור ביניהן. ולא רק כביש. מעוף, יסודיות ונועז מצויין. הקירבה הגיאוגרפית, לפחות, והתחככות הנפשות הפועלות של שני המחנות בסימטאות אם־המושבות, יכלו לרמוז רמזים מקצועיים עבים מאד (למכבי) איך לא בונים קבוצה צעירה כליכך, על שלד רעוע כליכך, בלי שחקנים מנוסים וטופים – כפי שקרה השנה במכבי פ"ת. והפאשלה הזאת, מתנקמת ועוד תתנקם בה. ראשיה והמתחלפים עשו כמעט את כל השגיאות כדי להיכשל. וקבוצתם משחקת באותו איצטדיון של "המורה" משנות ה־50 וה־60...

הפועל פ"ת נתנה שיעור בבניית קבוצה (אפילו למכבי ת"א הגדולה, שבה נולדה אגדת מכבי "מיכאל" ברוכת כשרונות צעירים, וממנה נטלה פ"ת את ההגמוניה, לפחות לעשר שנים), בניכוי "הנותר" של מאגר שחקנים מבורך ודי נדיר שהיה אז לפ"ת.

מרבית הצעירים, גם מקרב קולגות שלי, לא יודעים את שמו של משה וארון. לא חובה. בסך־הכל היה מאמן נבחרת ישראל (1958) וגם שחקנה (8 הופעות). ולאיש הזה מגיע קרדיט מיוחד בבניית התשתית של קבוצת־הפלא בהפועל פ"ת.

בעיטות־תותח

וארון עלה כ־1938 מבולגריה באניית מעפילים. הילד ביקש לשחק כדורגל, כמו בבולגריה וגם כדורגל. בן 15 עלה לקבוצת הבוגרים. קיצוני ומקשר שמאלי. כשבגר נודע כבעיטות־תותח שלו.

ב־1951, עדיין שחקן, נתמנה למאמן הפועל פ"ת. הזרקורים טרם התקרבו למושבה. חלפה שנה ועוד שנה והוא נטל את איזמל הניתוחים. הוותיקים – בהם שונשיין, האחים שוהם, הירש ומתתיהו כהן – "גמרו את הסוס" ו־וארון נטל הימור מחושב כאשר קרא מהנוער המוכשר כמה נבחנים, נערי טיפוחיו, שאחר־כך הפכו גם לכוכבי־ליגה לשנים רבות. וגם בנבחרת: בראש וראשונה, מספר 1, נחום סטלמך (61 הופעות בנבחרת, 22 שערים), בועז קופמן, ג'רי חלדי. בחלוף שנים מעטות, בתקופת האליפויות, סיפקה פ"ת עוד שחקנים לנבחרת: יעקב ויסוקר, דוד קרמר, שלמה נהרי, זכריה רצבי. לפחות במשחק אחד היו חמישה משחקניה בהרכב הראשון של הנבחרת.

כיצד היתה הפועל פ"ת לאימפריה?

על שרידי הקבוצה של ראשית שנות ה־50, מינוס הנפלטים, נשתלו הצעירים המבטיחים. כלומר, חוץ מהמרכיב היסודי, הכשרון, התברכה הקבוצה באיזון מצויין של נוקשים ומנוסים בצד כוכבי נוער, שהיו טכניים, ערמומיים וגם נוקשים, על־פי אמות המידה של אז. היה ברור שככל שיהיו הנערים כשרוניים, הם עלולים ללכת לאיבוד, אם לפחות מחצית קבוצה לא תהיה מנוסה ומבוגרת, יחסית.

הוותיקים שפרשו כנפי־בטחון על הצעירים: השוער יעקב ויסוקר, המגינים דוד קרמר וחיים שפירא, הבלם אורי קרני, החץ שמואל סגל, הקשר אשר זליקוביץ וכמובן המאמן־שחקן משה וארון.

הצעירים: המגינים ראובן יפת ודוד כהן, הרץ ג'רי חלדי, הבלם יהודה רביוב, החלוצים נחום סטלמך, בועז קופמן, צבי מרכוס, יוסף ציריק, אמנון מזרחי.

תנופה מקצועית

האיזון המוצלח התבטא גם בכך, שאפילו לצעירים הרכים (חוץ משלושה) היה ותק של שנה־שנתיים, לפני שנכבש הכתר הראשון. לחבריהם המנוסים היה עבר של כמה שנים בבוגרים. מרביתם ילידי האגודה, חברים בשומר הצעיר ובנוער־העובד.

וארון נשאר עוד שנה ואחר־כך בא האנגלי ג'ק גיבונס, ונתן לקבוצה תנופה־מקצועית חדשה ושיטה מיוחדת לחמש שנות האליפות הבאות. משני אימונים בשבוע, עברה הקבוצה שלו לארבעה. גיבונס עזב, בא אליעזר שפיגל, המשיך בקו של האנגלי, שחזר אחרי שנה וחצי. שוב עזב ואז בא המאמן היוגוסלאווי מינרה יובאנוביץ', לשעבר כלם נבחרת ארצו, נהנה מהתנופה שהתחיל בה גיבונס והוסיף משלו. הוא נטל שלושה כתרים.

המשך השיגשוג המטאורי נבע מהתבונה של מאמניה. תופעה אירופית־מקצועית־טיפוסית. לא נחו על זרי ההצלחות. אחרי שנה מאז הזכייה, נרכשו בזה אחר זה כמה שחקנים טובים, כדי למנוע ריפיון. שלמה נהרי (חבר קיבוץ), זכריה ואבשלום רצבי (ממחנה־יהודה), זיבי זילברשטיין (ממכבי פ"ת), אריה הדלר (מרי"ג), שלום פטרבורג (מהנוער). ובהמשך – יצחק ויסוקר ודרור קשטן (מהנוער); שישה מהם הגיעו גם לנבחרת הלאומית. קשטן – עוד לפני שדרכה רגלו על מגרשי הליגה הלאומית!

מינימום מקצועי

אחרי שנות דור, ויותר, בצד השני של העיר, שם מנהלים/ניהלו כמה משחקני עבר של מכבי את קבוצתם בשנים האחרונות – וכולם ידעו מקרוב את סיבות לשיגשוג של הפועל – דווקא במרחק של בעיטה בכדור, עשו השנה בדיוק את ההיפך ממה שעשתה לנגד עיניהם הפועל. בשום פנים לא מדובר על יצירת כשרונות, יש מאין.

קשה מאד לדרוש מקבוצת כדורגל כלשהי להכשיר נוער כה מוצלח, כפי שהיה אז להפועל. קשה יותר לדרוש מקבוצה, להיות בצמרת 14 עונות ברציפות (מקומות 1־3). לפני ואחרי הפועל פ"ת לא היה דבר כזה. גם לא במכבי ת"א, בשנות־זוהרה. הפועל פ"ת עצמה אינה זכולה לשחזר את העבר בקבוצתה הנוכחית, כבר שנים רבות. אבל, גם המינימום המקצועי לא נעשה מעבר לכביש.

במכבי פ"ת יש מנהלים מביני־כדור (גם במרכאות) ומי שקרויים מקורבים לקבוצה, המדברים בהתמוגגות כבר שנה־שנתיים על הצעירים שלהם.

בכל האחריות: אין עוד היום קבוצה בישראל שההגדרה כשרון הוזכרה אצלה ובעתונות יותר מאשר מכבי פ"ת, תוך ציון שמותיהם של 4־5 שחקנים. מחר. לא רציני, כפי שזה נראה היום. האם ייצא משהו מהכשרונות שסוגרים היום את הטבלה הלאומית – רן בן־שמעון, צופין, בניה, ירוחם אלון, תמיר רניאל, אביטל – זה כבר עניין של תחזית. אך הם לא מהזן של נערי הפועל פ"ת, משנות ה־50. בדיוק כמו שוותיקי מכבי היום, רחוקים מהרמה של אלה מהפועל, אז. לכן, לא צריך להגזים בנבואות, שלפחות שניים מהצעירים המרוברים ביותר של מכבי, יהיו כוכבים גם בנבחרת הלאומית.

בריכה קרה

ואם הם כל־כך כשרוגים, כל־כך מבטיחים, מי חושב ומתכנן איך מחשלים אותם בשלבים למען העתיד, עם תומרי־עזר (מנוסים)? מי אשם בכך שהשליכו למימי בריכה לאומית צוננים את האפרוחים האלו, המשולים לענפים רכים ללא גזע? לומר שאפשר להסתדר בלי הוותיקים המשוחררים (פרסלני, בגלייבטר, דורון רבינזון), תוך הכרזות ש"הילדים שלנו טובים מהם, ונסתדר רק איתם" – אלה אמירות שעליהן משלמים/ישלמו ביוקר.

הרי הילדים האלה צריכים להיות סופר־כשרונות כדי שיחוללו נס ספורטיבי בלי חוד־שידרה יציב. השגיאה הזאת נעשתה במכבי למרות התקדים מעבר לכביש (הניתוח של הפועל אינו היחיד בארץ, אבל יחודו בעוצמתו הנדירה), מתחת לאפם של מי שקינאו בזמנם בהצלחת הפועל לאורך שנים.

פתאום יש במכבי גם מי שהתקפלו ומביעים חשש שיסורי הצעירים, מוכי הפסדי־ליגה ונעדרי חסות של מבוגרים, עלולים לפגוע בקידומם לטווח ארוך, עד שאפילו שחקן גדול אחד בקנה־מידה ארצי לא יצמח מהם ורובם יילכו לאיבוד.

עם אילו שחקנים נותרה אז הפועל, ועם מי מכבי, השנה – ראה שתי המסגרות על הרקורד של חיילי הקומנדו (הפועל) ועל הטירונים (מכבי) שיצאו למלחמה. כל אחד מעמדת זינוק שונה, בגיל ובוותק. הכשרון אינו נמדד כאן. ■

"ותקי" מכבי פ"ת, מימין: ירון אריב, אלישע לוי ויעקב אוזבל
ילדי מכבי פ"ת, מימין: אלון ירוחם, רן בן שמעון, טל בניה ושרון צופין

ותיקי הפועל פ"ת, מימין: משה וארון, יעקב ויסוקר, שלמה נהרי, אורי קרני
ילדי הפועל פ"ת, מימין: ג'רי חלדי, נחום סטלמך, בועז קופמן

מכבי: צעירים ללא נסיון

ארבעה־חמישה שחקנים בלבד במכבי פ"ת, נחשבו מנוסים – בגיל ועל־פי מספר ההופעות שלהם בליגה – לפני פתיחת העונה הנוכחית. אליהם צריך להוסיף את הרכש ירון אריב (החל ממחזור 10). כל היתר – צעירים, דלי־משחקים.

זהו ניגוד גדול לפתיחת המירוץ הגדול של הפועל, שגם אצלה היו כמה אפרוחים.

אלה המכבים המשחקים השנה, גילם ומספר הופעותיהם (לפני פתיחת העונה):

עומר סביאן. בן 25 וחצי. 125 משחקים.
מאיר כהן. בן 20 וחצי. 19 משחקים.
שרון צופין. בן 17 וחצי. אין משחקים.
תמיר רניאל. בן 18 וחצי. 22 משחקים.
אילן זיאן. בן 23. 37 משחקים.
יעקב אוזבל. 23 וחצי. 147 משחקים.
חיים שעשוע. בן 22. 35 משחקים.
אלישע לוי. בן 30. 83 משחקים.
עומר אביטל. בן 21 וחצי. 14 משחקים.
אסי בן־שמעון. בן 18 וחצי. 24 משחקים.
רפי כהן. בן 22 וחצי. 128 משחקים.
רן בן־שמעון. בן 17. 23 משחקים.
טל בניה. בן 19. 23 משחקים.
יצחק בלחסן. בן 25 וחצי. 211 משחקים.
אלי כהן. בן 24. (בא מהפועל אזור).
עומר מוסלי. בן 18 וחצי. 5 משחקים.
ירוחם אלון. בן 19 וחצי. 35 משחקים.
מיכה צוסין. בן 18 וחצי. 11 משחקים.
עומר אליאסטור. בן 23 וחצי. 46 משחקים.
ירון אריב. בן 31. 301 הופעות (עד היום)

הפועל: קוטפי הכתרים

האיזון הפנטסטי של הפועל, שהביא להתעצמותה, מוסבר גם בגיל השחקנים, בוותק ובמקום הולדתם (בפ"ת). לרוב המכריע היה נסיון כלשהו, לצד מנוסים מאד, בבואם לאליפות הראשונה ב־1955 (עונה של 26 מחזורים) ולבאות אחריה. אבל היו גם כמה ילדים. רק 17 (!) שיחקו בעונה הזאת.

קטפו את הכתר הראשון – ורובם גם דהרו לנוספים:

יעקב ויסוקר. שוער. בן 25. 7 שנים בבוגרים. שיחק 25 משחקים באותה שנה. חבר "דן".
דוד קרמר. מגן־בלם. בן 25. 8 שנים בבוגרים, 25 משחקים.
ראובן יפת. מגן. בן 20. שנה ראשונה בפ"ת. 8 משחקים. שרברב בבלינסון.
דוד כהן. מגן. בן 20. שנה ראשונה בקבוצה. 10 משחקים. חייל.
יחזקאל פריזט. מגן. בן 21. שנתיים בבוגרים. משחק 1. עובד תנובה.
חיים שפירא. מגן־בלם. בן 25. 4 שנים בבוגרים. 9 משחקים. מכונאי.
אורי קרני. בלם. בן 28 וחצי. מגיל 16 בבוגרים. 26 משחקים. מזכיר הסניף.
יהודה רביוב. בלם. בן 22. 3 שנים בבוגרים. 11 משחקים. מכונאי רכב.
שמואל סגל. רץ. בן 26. 9 שנים בבוגרים. 16 משחקים. נהג בסולל־בונה.
ג'רי חלדי. רץ. בן 20. שנתיים בבוגרים. 25 משחקים. נהג ומכונאי קירור.
צבי מרכוס. קיצוני. בן 16 וחצי. שנה ראשונה בבוגרים. 9 משחקים. מכונאי.
אמנון מזרחי. קיצוני. בן 16 וחצי. שנה ראשונה בבוגרים. 9 משחקים. מסגר.
יוסף ציריק. קיצוני. בן 19. שנה ראשונה בקבוצה. 18 משחקים. חייל.
נחום סטלמך. מקשר. בן 18 וחצי. שנתיים בבוגרים. 25 משחקים. חייל. (מתוך 68 השערים שכבשה הקבוצה בעונת האליפות הראשונה – 30 של סטלמך. מהם 18 ב"ראש הזהב". טרם קם לו יורש).
בועז קופמן. מרכזי. בן 20. שנתיים בבוגרים. 25 משחקים. כבש 16 שערים. עובד תנובה.
אשר זליקוביץ. מקשר. בן 24. 5 שנים בבוגרים. 25 משחקים. מסגר בבלינסון. משה וארון.
מאמן־שחקן, קיצוני ומקשר. בן 29. 14 שנים בקבוצה הבוגרת. מכונאי.

פלס
11

למהפיכה הגדולה בטניס העולמי, קוראים: נשים ■ מדברים כבר על העידן הטרום־מארטינה ועל העידן שאחריה ■ משחקי הנשים בקו עליה – ברמה, בעניין, בפרסים הכספיים ■ הלהיטים כיום: שטפי גראף, גבריאלה סאבאטיני ומאליבה ■ המומחים אומרים כי "הסתיימה התקופה של מארטינה"

הפילפל של הספורט הלבן

בועז ביסמוט

ויטאס גרולייטיס אמר פעם, כאשר היא עוד היתה Number 1: "מארטינה נוורטילובה היא אולי טניסאית מעולה, אפילו הכי טובה – אבל תנו לה להתמודד עם הטניסאי המדורג 100 בעולם, וראו כיצד תפסיד". נוורטילובה לא אהבה את ההערה השובניסטית הזאת. לדעתה, בטניס של היום צריך להיות חזק וגברי. זה לא מפריע לנשים למחוק לאט לאט את הפער בינן לבין הגברים. אמרנו חזק וגברי – למרטינה יש מזה לא מעט.

הטניס הנשי נמצא בעלייה מתמדת, לא רק ברמה, גם בעניין. מחירי הכרטיסים לגמר הנשים בתחרויות "הפרס הגדול" שהיו השנה בפלאשינג מאדו, ווימבלדון ורולאן גארוס, הרקיעו שחקים. עימות בין מארטינה לשטפי גראף נעשה מותחן מרתק באותה מידה כמו זה שבין איוון לנדל לבוריס בקר או שטפן ארברג.

הזמנים משתנים. לפני כמה שנים, לא שידרו את גמר הנשים, אלא רק באורח חלקי. רשת הטלוויזיה האמריקנית NBC, קיבלה לפני שנתיים שקי דואר מלאים במכתבי ביקורת על שגמר הנשים ברולאן גארוס לא שודר ישירות ובמלואו. כותבים רבים טענו כי המשחק בין מארטינה לכריס אוורט, היה מעניין יותר מהמשחק בין ארברג ללנדל. הלובי הנשי היה אז כתנופה.

יש ביקוש

ואמנם, הטניס הנשי נמצא כיום בעלייה. יש להן יותר טורנירים, המאבקים נעשו דראמטיים. פעילות ה־WITA, האיגוד הבינלאומי לטניס נשים, מתרחב. יש ביקוש. טניסאיות טובות יש כיום בכל העולם. לפני עשר שנים, היו בפיסגת הטניס הנשי רק כמה אמריקניות וקומץ אוסטרליות. סח טו. היום – המצב שונה. דוגמא? לחצי הגמר האחרון במאסטרס הנשים "וירג'יניה סלימס", שנערך לא מכבר בניו יורק, הגיעו שתי גרמניות – שטפי גראף וסילביה האניקה; הבולגריה מאליבה והארגנטינית הצעירה והיפה גבריאלה סאבאטיני. מרטינה נאוורטילובה לא הגיעה לחצי הגמר, מה שרק הוסיף עניין לאירוע.

מ־7500 $ ועד 15 מיליון

הלוגו של החברה המעניקה את חסותה לטניס הנשים, "וירג'יניה סלימס", מתאים להתקדמות העצומה שחלה בטניס הנשי המקצועני "עשית דרך ארוכה, מותק".

הטורניר המקצועני הראשון לנשים נערך ביוסטון, ב־1970, בין שמונה טניסאיות על סך פרסים של 7,500 דולאר. הזוכה הראשונה היתה רוזי קאסאל. לאור ההצלחה שנחל הטורניר החליטה חברת הסיגריות "וירג'יניה סלימס" לערוך סבב תחרויות בארה"ב. הכוח המניע בעריכת הטורניר הראשון היתה בילי ג'ין קינג, שב־1973 יחד עם שבע טניסאיות, יסדה את איגוד טניס הנשים, WTA. מטרתו הראשונה היתה: לאפשר לטניסאיות קריירה מקצוענית, באמצעות טורנירים רבים, עם פרסים כספיים סבירים.

כיום יש כ־500 טניסאיות בדירוג הבינלאומי. מ־100 אלף הדולארים, שהתחלקו בשנים הראשונות, עלה סכום הפרסים ל־15 מיליון ב־62 טורנירים בעולם. 22 שחקניות הרוויחו אשתקד יותר מ־100 אלף דולאר כ"א. 22 שייכות למועדון האקסלוסיבי של מרוויחות מעל 1 מיליון דולאר. מארטינה נאורטילובה, המובילה, הכניסה לחשבון הבנק שלה 12,724,417 דולאר, ב־14 שנותיה כמקצוענית. שניה, כריס אוורט שהרוויחה 7,965,861 דולאר – רק מפרסים כספיים, ללא תקבוליה מפירסומת שמכניסים להן מעל 2 מיליון דולאר בשנה.

גם לחלוצת הטניס המקצועני, בילי ג'יין קינג, השתלם המאבק העיקש להשוואת הפרסים בין גברים לנשים. קינג הרוויחה עד 1983 – שנת פרישתה מטניס בגיל 40 – 1,965,412 דולאר. היא הצילה את הכבוד האבוד של הטניס הנשי, כשנקמה בבובי ריגס, ב־1973, בהתמודדות שכונתה "מלחמת המינים", מול הקהל הגדול בהיסטוריה של הטניס – 30,492 צופים. קודם לכן זכה האלוף המזדקן בנצחון על השחקנית מספר 1 בעולם, האוסטרלית מרגרט קורט. קינג ניצחה אותו 6–4, 6–3, 6–3.

במוקד הטניס הנשי ניצב כיום, בדרך כלל, הדו־קרב הידידותי בין המלכות הוותיקות אוורט ונאוורטילובה. העימות הראשון ביניהן היה ב־1973 באקרון, ארה"ב. אוורט ניצחה, שעה שעוד היתה מדורגת שלישית בעולם (בהיותה בת 18). כשנתיים נאלצה להמתין מארטינה עד לנצחונה הראשון על כריס, בתחילת 1975, בעימות החמישי ביניהן; מרטינה ניצחה 7–6 במערכה השלישית. אותה שנה הן נפגשו 11 פעם וכריס ניצחה ב־9 מהן.

נקודת המיפנה בהגמוניה של כריס החלה אחרי הנצחון של מארטינה, בגמר ווימבלדון 78'. עד אז הוליכה כריס במאזן ההתמודדויות 23–5. בסוף 82' צימצמה מרטינה את הפער ל־19–30. בשנים 83–84' לא השיגה כריס אף נצחון ב־12 עימותים ואז עלתה מארטינה ליתרון ראשון 31–30, שלא שמטה אותו עד היום. המאזן ביניהן עתה: 39–35 למארטינה.

משמעותי ביותר היה טורניר מאסטרס הנשים, בנובמבר האחרון במדיסון סקוור גארדן. הושג בו שיא צופים – 93,655, כ־3000 יותר מאשתקד. נקבע גם שיא יומי 17,312. אבל האירוע גם כישר על חילוף דורות: כריס בת ה־33 הפסידה בסיבוב הראשון; מארטינה בת ה־31 – בסיבוב השני לסאבאטיני בת ה־17. בגמר התעמתו שטפי גראף, בת ה־18 וסאבאטיני – הגרמניה ניצחה, כך נולד מוקד חדש בטניס הנשי.

שטפי, שבספטמבר נטלה את המקום הראשון בדירוג העולמי, שמה קץ להגמוניה בת 11 שנה של נאוורטילובה ואוורט, שהחליפו ביניהן את המקום הראשון.

אשתקד שינה שם האיגוד מ־WTA ל־WITA ועמו גם שונה הלוגו – משמונה מחבטים מצולבים לטניסאית התובטת חבטת פתיחה כשברקע ראש המחבט.

דרך ארוכה עשה איפוא הטניס הנשי עד הלום. עתה הוא מרחיב שורשים איתנים.

סרג'יו ליברינסקי

"מה שקורה בטניס הנשים לא יכול היה לקרות לפני עשר, גם לא לפני חמש שנים. ריבוי הטורנירים, הפרסים השמנים, כל זה חדש יחסית. לדעתי, הטניס הנשי ימשיך לתפוס תנופה, כי מי שבא לראות נשים משחקות, יבוא לראותן שוב", אמרה נאוורטילובה לא מכבר. היא משוכנעת שמה שמתרחש עתה בטניס איננו אלא הנצחון המשכנע של המין היפה. בעבר היה נהוג לעקוב אחר הגברים במתח ועניין ואילו משחקי הנשים היוו רק בונוס. היום, הגיע רגע השיוויון.

למארטינה הסבר מקצועי לפופולריות הגוברת של הטניס הנשי: "בשנות ה־50 וה־60 היו הנשים משחקות ליד הקו האחורי. הקהל, באופן טבעי, לא אהב משחקים מהסוג הזה. המנצחות היו צפויות מראש. בכל טורניר היו שתי פייבוריטיות בטוחות. היום – הפער ברמת הטניס הנשי, מצטמצם".

למרות שהיא מפסידה יותר מבעבר, מארטינה דווקא מרוצה מאד מהעלייה שחלה ברמתן של יריבותיה. "עתה אפשר להעריך טוב יותר כל נצחון", אמרה.

רענן ותוקפני

היום, הטניס הנשי רענן ותוקפני מאוד. שטפי גראף ממערב גרמניה, עתה מס.1 בעולם וגבריאלה סאבאטיני הארגנטינית היפהפיה בת ה־17, תורמות הרבה פילפל לטניס שלהן. הן אוהבות לשחק ליד הרשת, אינן פוחדות לקחת סיכונים והזדמנויות. יודעות, שהן היורשות של מארטינה וכריס.

גם מרטינה יודעת זאת. אחרי ווימבלדון ולפני פלשינג מידו, היא נושלה ממקומה הראשון בדירוג העולמי. 87' היתה שנה מאכזבת למדי מבחינתה. רק במאסטרס האחרון בניו יורק, בו הודחה ברבע הגמר בידי סאבאטיני (גראף זכתה בטורניר הזה) – הודתה מארטינה שהיא כבר לא מספר 1. זו היתה, לדעת רבים, סיומה של תקופה, תקופה יפה.

מארטינה סבורה שיש לה חלק גדול מאוד בשיפור הגדול שחל בטניס הנשי. "שיטת האימון שלי, הרגלי האכילה, נעשו מודל לחיקוי לטניסאיות הצעירות של היום". אי אפשר שלא להסכים עמה. תמיד, כשידברו על טניס הנשים, יציינו זאת במלים: "העידן שקדם למרטינה" ו"העידן שאחריה".

1984 היתה שנה היסטורית וגם היסטרית עבור לטניסאית הצ'כית שהתאזרחה בארה"ב. היא צברה בטורנירי הפרס הגדול 2,173,556 דולר. רק כדי להמחיש עד כמה עצומה הזכייה הכספית הזאת, נציין כי הפרס הכספי הגבוה ביותר בקרב הגברים, באותה שנה היה רק 2,026,109 דולר, שאותם שילשל לכיסו ג'ון מקנרו – אז הטניסאי המצליח ביותר בעולם. לנדל, ב־1982 זכה בסכום שיא של 2,028,850 דולאר, וגם הוא פחות ממארטינה ב־84'.

קנאת הנשים

בילי ג'ין קינג וחברותיה לא נהנו מאותו צ'אנס לזכות בפרסים כה גבוהים. הן רק יכלו להתבונן מהצד ולאכול את הלב, כיצד הגברים גורפים את כל הפרסים.

היום, הדולרים מחולקים כמעט שווה בשווה ויש אפילו מקרים חריגים שהנשים נהנות מהכנסות גבוהות מאלו של הגברים. דוגמה? – באליפות הפתוחה של אוסטרליה, השנה, זכתה המנצחת בפרס כספי גבוה יותר מן המנצח. זו היתה, אגב, הפעם הראשונה שאשה זכתה בפרס כספי גדול מגבר, בסידרת הפרס הגדול. כאמור, הזמנים משתנים.

"אילו הייתי גבר, הייתי וודאי גדולה יותר, חזקה יותר, מהירה יותר", הגיבה מארטינה בהרהור שני על הערת גרולייטיס (לעיל) – "וגם אז הייתי מדורגת בצמרת".

היא שואפת לראות את הנשים ממשיכות בהתקדמותן וכבר עתה יש לה טענה, מוצדקת: מדוע בתוכנית המשחקים של אולימפיארת סיאול יהיו רק 64 טניסאים לעומת 32 טניסאיות?

היום, בגיל 32, היא מתבוננת אחורה בסיפוק רב. את שלה – עשתה. עתה היא רוצה לראות את היורשות ממשיכות הלאה. טניס נשים איננו רק מארטינה. ■

בונים קבוצה

נאנסי מוייר, מאמנת כדורסל, יודעת שהשנה שלה בביה"ס פיינווד שבלוס־אלטוס, קליפורניה, תהיה שנה קשה. "אנחנו בונים קבוצה", אמרה נאנסי אחרי ליל הסיוטים שעבר עליה ביום חמישי.

פיינווד הפסידה את משחק פתיחת העונה לביה"ס התיכון בסאן־מאטאו 1־101. לא טעות. 100 הפרש.

"זו באמת קבוצה צעירה מאוד" אמרה נאנסי, שחמש מתוך 8 הבנות שלה הן תלמידות השנה הראשונה בתיכון. "כמה מהן לא שיחקו כדורסלן מימיהן", ניסתה להסביר. "בארבע העונות האחרונות הצלחנו יפה, אבל עכשיו – כל הבוגרות שלנו עזבו ואנחנו צריכים לבנות קבוצה".

בפיינווד, בית־ספר פרטי, לומדים 130 תלמידים בסך הכל. לפני שנתיים, זכתה קבוצת ביה"ס באליפות המקום ואילו בשנה שעברה סיימה במקום השלישי. אחת מבוגרות בית־הספר, איילין שיאה, משחקת כיום במכללת מישיגן סטייט, ואין ספק ששמה יתנוסס על לוח בית־הספר באותיות של זהב.

בנות סאן־מאטאו לא עשו חשבון לפיינווד. אחרי 10 דקות הובילו כבר 0־30 ובהפסקה 1־53. את הנקודה לזכות פיינווד קלעה סילביה הורן, תלמידת השנה השניה בתיכון.

"זה היה קצת בלתי צפוי מצד המאמן של סאן־מאטאו. הוא דירבן את שחקניותיו להשיג נקודות יותר ויותר. אינני כועסת עליו, אבל משחקן של המנצחות היה אגרסיבי מאוד. לא, אני לא מאוכזבת מהבנות שלי. הן עבדו קשה לאורך כל המשחק", אמרה נאנסי.

כל כך קשה – עד שלמחרת, יום שישי, לא באה אף אחת מהן לבי"הס...

ג'והן ל. חוזר

חלומו של כל אמרגן איגרוף לראות כותרת בנוסח: "ג'והן ל. חוזר לזירה" - התגשם. ואין הכוונה לג'והן ל. סאליבאן, האיש שהתמודד בידיים חשופות במשך 75 סיבובים בזירה, והאלוף הראשון של חוקי המרקיז מקווינסבארי בכפפות.

המתאגרף שבו אנו עוסקים הפעם שמו ג'ורג' מקפול מוויניפג, קנדה, אך כפי שבאמריקה אפשר לרכוש מכונית עם מספר כמו Moshe 007, כך אפשר לקנות גם שם. והבחורצ'יק הזה, מקפול (שמו באנגלית McFall), כל כך מאמין שהוא מצאצאיו של ג'והן ל. הגדול, עד שאימץ לו שם זה.

מי שהכניס לו את הדבר הזה לראש היה דווקא אביו, בשעתו שק־אימונים לסאנדי סדלר, גדול מסוג אחר. "אתה יודע", אמר לבנו, "שאתה מצאצאיו של ג'והן ל.ז", אמר לו אבא מקפול.

המקפול הזה לא ידע. הוא נולד באירלנד ויש לו רקורד חובבים קנדי של 2־57. רק בדבר אחד הוא דומה לאותו ג'והן ל': בכך שכל קרבות הנצחון שלו הסתיימו בנוק־אאוט. תרצו או לא – 57 נצחונות ב־K.O. זה משהו.

"הסבא הגדול שלי (והוא בהחלט מאמין במה שהוא אומר) לחם 75 סיבובים בזירה בידיים חשופות, ואילו אני רועד כשעלי להתייצב בזירה המקצוענית לתחרות של ארבעה סיבובים בכפפות", אמר ג'והן ל. סאליבאן החדש.

האם הוא מעריץ את הסבא הגדול שלו?

"מאוד מאוד, אבל אם לומר את האמת – המתאגרף הגדול ביותר בעיני היה דווקא ג'ו לואיס".

אז למה אינך מופיע בשם "ג'ו לואיס"?

– "כי ככה אמר לי האבא שלי".

באמת ילד טוב. עוד יצא ממנו משהו. ■

בוריס בקר על הפנים

בגיל 20 (החליף קידומת בנובמבר האחרון) בוריס בקר כבר פעמיים אלוף ווימבלדון, אך רק מספר 5 לפני שהחל ה"מאסטר'ס" האחרון בניו־יורק. אחרי שראה את גבם של איבאן לנדל ובראד גילברט, לא ניחם אותו אפילו הנצחון על ג'ימי קונורס, שגם הוא הוציא לו את הנשמה. הוא נראה שפוף מאוד בעת ראיונות לעתונאים ב"גארדן" הניו־יורקי, אך ענה באדיבות לכל שאלה שהופנתה לעברו.

ומה שואלים בחור כזה אם לא: "מה קורה לך, בוריס?".

"שום דבר", עונה הג'ינג'י.

"מה פירוש שום דבר. השנה לא הצלחת. עפת כבר בסיבוב השני בווימבלדון אצל אחד, פיטר דוהאן, הפסדת בסיבוב הרביעי בתחרות הפתוחה לאליפות ארה"ב, הפסדת כאן, בפעם השלישית ברציפות לבראד גילברט, ואתה אומר 'כלום'"?

– "ההפסד בווימבלדון לא כל כך בראש שלי, זה יותר בראש שלכם. כל הזמן שואלים אותי איך זה קרה ואיך זה ואיך זה. בטניס של היום, ברמה שלנו, כל אחד יכול לנצח כל אחד. רק איבאן (לנדל) הוא מעלינו. הוא יכול להסתגל לכל מצב. אבל, כמו שאתם יודעים, גם איבאן לא בלתי־מנוצח. הנה פאט (קאש) ניצח אותו בווימבלדון וסטפן (אדברג) ניצח אותו בטוקיו".

ומה בקשר למאמנים?

נכון שהוא מחליף אותם כמעט בקצב של גרביים, ונכון להיום נוסע אתו ומייעץ לו [illegible]

לא היה אפס

את שנת '88 פתח הכדורסל הישראלי הייצוגי בסערת־נצחונות שכמותה אינה זכורה לי. פשוט לא היה אפס. ארבעה משחקים – ארבעה נצחונות, ואני לא יודע מתי זה יקרה לנו שוב. בבית היה לנו את "שבוע איטליה" ובחוץ חגגנו במונאקו ובקלן.

אני מציע לכולם להתלהב דווקא מ"שבוע איטליה". שני נצחונות, הגם שהושגו בבית, על שתי קבוצות איטלקיות חזקות מאוד, אינם נצחונות של מה בכך. על אלה יש להוסיף, כמובן, את הנצחון של נתניה במונאקו, אך דווקא אחרי הנצחון הזה צריכים אנשי אליצור לאכול את הפארקט. הם בוודאי אומרים לעצמם: איך הפסדנו לקבוצה כמונאקו בבית...

ובאשר למכבי ת"א – הרי שהיא מפתיעה לא רק אותנו, אלא אף את עצמה. תסדונו של הייקל הגרמני־אמריקני אינו תמיד בבחינת יתרון לקבוצה היריבה. ראינו כבר קבוצות בלי, מנצחות קבוצות עם. בכל אופן – מי שמשחק בגביע אירופה יודע שהחיים שם קשים ולאורך משחקים כה רבים – צפוי שמישהו ייפצע וייעדר ממשחק זה או אחר.

וכך – רק במחזור החמישי של בית־הגמר בגביע האלופות, מצאה סוף סוף מכבי ת"א את הדרך לנצחון־חוץ ראשון, שכל כך דרוש להמשך הדרך. ואם היה מישהו שליבו דפק בחזקה כאשר הגרמנים צימקו לנקודה בשלבים הקריטיים של המשחק, באה מכבי והפעם טרפה את הקלפים של הפסימיסטים, בדרך כלל, אלה שאינם מאמינים העונה ביכולתה של האלופה.

נצחונות נצחונות, אך אם נחזור לרגע קט למציאות – הרי שההבדל בין נצחונות הפועל ת"א, גליל־עליון ונתניה לזה של מכבי ת"א הוא אחד: מכבי כבר נמצאת בשלב שבו היא צריכה להיות – בית הגמר, עם אצבע אחת בחצי־הגמר – שעה שכל האחרות, הגם שניצחו בצורה משכנעת מאוד, עוד לא הבטיחו לעצמן מקום בחצי הגמר.

מובן שאין בעובדה זו נסיון להוריד או להמעיט מערך נצחון כלשהו שהשיגו הקבוצות שלנו. את השמחה הישראלית הידועה – לאיד – תופסת הפעם שמחה אמיתית, וגם זה מגיע לנו מפעם לפעם.

ארליך ורוסיני

מהמשחקים שהתקיימו בארץ חזיתי בנצחונה של הפועל ת"א על קאנטו. 15 נקודות זה אמנם מפחות מ־16 – ההפרש שבו הפסידה הפועל באיטליה – אבל לא זה העיקר במשחק, מבחינתי.

שתי הקבוצות הציגו שני שחקנים צעירים מאוד, בני 18, בעמדת רכז המשחק. הפועל גילה שוב את רותם ארליך ואילו מן הצד האיטלקי עשינו הכרה עם אחד בשם מצלצל מאוד: אלברטו רוסיני.

במשך דקות ארוכות הרהרתי מה יעלה בגורל השניים בעוד כמה שנים. מבחינת הצלחה בקריירה הבינלאומית – הייתי מהמר כיום על האיטלקי רוסיני. אנשי הנהגה, רכזים טובים, היו לאיטלקים מאז ומתמיד. זה לא חדש. מה שמפתיע הוא לגלות מדי פעם – עוד אחד.

ממה שראו עיני באותו ערב באוסישקין, היתה הפועל ת"א טובה מן האיטלקים ורותם שיחק תפקיד מרכזי יותר במשחק מאשר אלברטו. אך עיני לטווח הארוך וכאן יש לי, משום מה, הרגשה שבשנים הקרובות נשמע על רוסיני יותר מאשר על ארליך.

הערכה לא נכונה שלי, במקרה זה, תהיה גם השמחה שלי.

מאבק חריף על הכדור בקלן, בין מוטי ארואסטי לבראיין זוריק. הערב הגדול ביותר בקריירה של ה"פרובוקטור" של סאטורן (צילום: א.פ.)

המוהיקני האחרון

פעם, אחרי משחק עם מכבי ת"א ביד־אליהו, כתבתי עליו שהוא כבר לא חבר שלי. פשוט התנהג לא יפה. אבל הזכרון הארוך שלי ממש נמס כאשר אני רואה אותו שוב ושוב. ואני, כמו כל הקהל, סולח לו. אני יודע שהוא לא כזה. אני יודע שהוא, ככלות הכל, סמל לכדורסל טוב. עובדה: בגיל 35 מבוקשת פייר־לואיג'י גם בידי המאמן הלאומי של איטליה לטורניר הקדם־אולימפי, ביולי בהולנד.

ראיתי אותו בפעם הראשונה באליפות אירופה לקאדטים, קאזרטה 1969. הוא היה אז כבן 16. כיום, קרוב ל־19 שנה אחרי, שרדו מן האליפות ההיא בזירה האירופית, רק שניים מבין המוכרים לנו: ראפאל רויאן מספרד והוא, פייר־לואיג'י. כל השאר נעלמו. מנבחרת הקאדטים של איטליה ב־69', לא נותר איש פרט למארזוראטי. הוא המוהיקני האחרון של ארץ המגף.

"שחקן של קבוצה אחת", כמו שאומרים. החל את הקריירה, וכנראה שגם יסיים אותה – בקאנטו.

ואני כבר מתאר לעצמי את הפסטיבל הגדול שיערכו לו כאשר יפרוש. מגיע לו.

פייר־לואיג'י מארזוראטי. תמיד טוב לפגוש אותו.

השבוע בטוטו מינימום הפרס הראשון:

מה יהיה? יהיה טוטו

תחזיטוטו

שישו שכטמן

מיליון קטן ונחמד

אחרי השבוע המטורף, בו גדל הפרס הראשון ל־2.7 מיליון ש״ח, כשכל הארץ כמעט נדבקה במחלה בה אנחנו חולים זמן רב, ותושב קרית־גת לקח לבדו את כל הקופה – מוזר קצת לצפות השבוע לפרס ראשון בסך מיליון ש״ח בלבד.

אבל מה אומר לכם? – בשבילי זה מספיק: לא צריך שיזכירו אותי בספר השיאים של הטוטו... מספיק לי פרס "קטן ונחמד" של מיליון ש״ח... ועוד משהו: אני לא אגואיסט (!) לא רוצה להיות לבד (!), מוכן להתחלק עם כל מי שיצליח, כמוני, לנחש 14. רק דבר קטן לי, אליכם: כל מי שרוצה להתחלק איתי במיליון הקטן הזה: לא בטוח שההצעה שבמדור, כוללת את הטור שיזכה. יכול להיות שהטור האמיתי אני שומר בסוד, כדי שלא יהיו יותר מדי שותפים...

תחזית למחזור 20

1. הפועל באר־שבע – מכבי חיפה. כשניצחה ב״ש בסיבוב הראשון בחיפה (1–0), היה הדבר בגדר הפתעה גדולה. השבת, אם לא תנצח באר־שבע, תהיה זו הפתעה... זה מה שקרה לקבוצת הפאר מחיפה. 1, x.

2. הפועל פ״ת – שמשון. שתי הקבוצות קצת מאוכזבות משבת שעברה, שמשון על ההפסד אחרי 13 מחזורים, ופ״ת על התיקו, במשחק שבו יכלה לנצח. לפני שריקת הפתיחה השבת, המשחק הזה בטוח תיקו... X סולו.

3. בני־יהודה – בית״ר ירושלים. שמונה מחזורים לפני סיום הליגה הרגילה ותחילת הפליי־אוף, מרמזות שתי הקבוצות שהן משתפרות משבוע לשבוע. יתרון הביתיות הוא לקבוצת השכונה, אבל בית״ר לא מוותרת לאף אחד בשום מגרש. משולש אמיתי.

4. מכבי נתניה – הפועל לוד. בטוטו צריך לחפש הפתעות, אבל לא יותר מדי ולא יותר מדי גדולות. תוצאת ה־6–1 מן הסיבוב הראשון לא תחזור, אבל ניצחון לנתניה יהיה בוודאי.

5. הפועל כפ״ס – צפריריים חולון. מי שראה את חולון בשבת שעברה יודע: הקבוצה משחקת כדורגל מצוין! מתי הם ילמדו לבעוט פנדלים??? גם כפ״ס יודעת ואוהבת את מגרשה המטופח. משחק פתוח במגרש ר־1, 2 בטור השבת.

6. הפועל ת״א – מכבי פ״ת. (0–2 לת״א בסיבוב הראשון). לכל אלה שמהרים לסמן 1, אני מציע להוסיף איזה איקס קטן: מכבי פ״ת עדיין לא משחקת, אבל בשבת האחרונה התחילה להילחם.

7. מכבי ת״א – בית״ר ת״א. מכבי ת״א הוציאה נקודה בודדת במפגשיה האחרונים עם קבוצות התחתית של לוד, מכבי פ״ת וחולון. משהו רקוב באגודת הפאר. X, 2.

8. הפועל ר״ג – בית״ר נתניה. בסיבוב הראשון ניצחה ר״ג (2–1), היום בית״ר נתניה היא קבוצה אחרת, והמשחק יכול להסתיים בכל תוצאה. 2, 1.

9. הפועל יהוד – מכבי שעריים. משהו קרה ליהוד, שבמשך 6 שבועות הפכה מקבוצת צמרת לקבוצת תחתית. שעריים הפכה מקבוצת תחתית לקבוצת מרכז הטבלה. שתי הקבוצות ירצו לנצח, והצופים ירצו לראות שערים כמו בסיבוב הראשון (3–3). משולש במשחק האחרון בטוטו השבוע. 2, 1.

10. בת־ים – מכבי יפו. המשחק הוא כמו דרבי קטן, ואוהדי יפו יוכלו ללכת ברגל למגרש בבת־ים. שתי הקבוצות קרובות בטבלה, אותו מספר נקודות והפרש שערים דומה. 1, 2.

11. הפועל חיפה – הפועל עכו. תראו את הפועל חיפה: 18 מחזורים, 19 שערים ומקום שני בליגה. השבת הם ינצחו בהפרש של יותר משער אחד. 1 סולו.

12. מכבי עמידר – הפועל חדרה. שתי קבוצות שהן אימת המנחשים, ואי־אפשר לדעת מה תעשינה. פחות ממשולש לא מספיק.

13. הפועל ירושלים – הפועל טבריה. הייתי רוצה להיות בתדרוך של שייע פייגנבוים לפני המשחק, ולשמוע אותו מזכיר את תבוסת ה־0–3 מן הסיבוב הראשון, ומסביר את החשיבות בניצחון על יריבה המתחרה על כרטיס העליה. נצחון לירושלמים. 1.

14. מכבי יבנה – הכח ר״ג. יבנה הראתה בשבת שעברה בניצחון החוץ בטבריה שהיא מסוגלת לנצח כל קבוצה בליגה הארצית. הכח הראתה בהפסד לבית״ר נתניה שהיא מתרגלת להפסיד לכל קבוצה בארצית... ניצחון ליבנה. 1.

ליגה לאומית
(לאחר המחזור ה־18)

1.	מכבי נתניה	32–22	34
2.	הפועל תל־אביב	19–13	32
3.	בית״ר תל־אביב	26–15	30
4.	הפועל כפר־סבא	20–14	30
5.	שמשון תל־אביב	17–11	27
6.	הפועל באר־שבע	14–11	26
7.	בית״ר ירושלים	26–28	25
8.	הפועל פתח־תקוה	22–32	24
9.	בני־יהודה ת״א	15–13	23
10.	מכבי תל־אביב	24–20	21
11.	צפריריים חולון	12–16	18
12.	מכבי חיפה	19–21	16
13.	הפועל לוד	14–37	13
14.	מכבי פתח־תקוה	11–26	12

ליגה ארצית
(לאחר המחזור ה־18)

1.	הפועל ירושלים	41–22	41
2.	הפועל חיפה	19–11	38
3.	[illegible]	34–25	34
4.	מכבי יבנה	23–19	31
5.	הפועל רמת־גן	19–22	26
6.	הפועל חדרה	27–27	25
7.	הפועל בת־ים	18–17	22
8.	מכבי שעריים	22–22	22
9.	מכבי יפו	12–12	22
10.	הפועל יהוד	26–26	22
11.	[illegible]	[illegible]	21
12.	מכבי עמידר	[illegible]	20
13.	[illegible]	[illegible]	14
14.	[illegible]	[illegible]	9

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	x	2	1, 2	1
2	x	x	x	1
3	x	2	1, x	x
4	1	1, 2	1	1
5	1, x	1, 2	1, 2	1, x, 2
6	1	1, x	1, x	1, x, 2
7	2	1	2	1, x, 2
8	1, x	1, x	1, x	1
9	2	1	1	1, x
10	1, x	x, 2	x, 2	1, x
11	1	x	1	1, 2
12	1, 2	1, 2	1, x	x
13	x	2	1	1, 2
14	1	2	1, 2	1
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	שיטה	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3	1, x, 2	2	x	1	2	x	1	2	x	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
6	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
7	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2
8	1, x, 2	x	1	2	1	2	x	2	x	1
9	1, x, 2	1	2	x	x	1	2	2	x	1
10	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	1, x, 2	2	2	2	x	x	x	1	1	1
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

שלשות 5
כפולים 4
[illegible] טורים מלא
[illegible] טורים בשיטה המצומצמת

"הליגה לא רעה — הנבחרת משקרת"

דני עציוני (מכבי נתניה), לא רוצה להיות קפטן ("כשאני רוצה לומר משהו אני אומר גם בלי סרט על הזרוע"), רוצה אליפות ("כדי שאחשב לשחקן של אליפויות"), טוען ש"מגיע לו להיות אפילו שחקן ספסל בנבחרת" ■ על בית"ר ירושלים שניצחה את קבוצתו בשבת האחרונה: "היא איכזבה אותי, התהילה עלתה להם לראש"

אלי קמיר

– דני עציוני, אני מבין שאתם מזוכיסטים?

– למה אתה מתכוון? לזה שממלאים את הדלי ואחר־כך בועטים בו?

– משהו כזה.

– תראה, זה כדורגל ולא כדורסל. אני מוכרח לומר לך, שבניגוד לשני ההפסדים בסיבוב הראשון, הפעם שני ההפסדים לא הגיעו לנו. אפילו תיקו היה לא הוגן.

– העובדות אומרות שיכולתם לגמור את הליגה.

– יכולנו לשמור על אותו פער. זה הכל.

– וכל הנצחונות היו מקריים?– לא, לא מסכים איתך. אנחנו קבוצה טובה.

– מספיק טובה?

– זה לא סוד שיש לנו עליות וירידות לאורך כל המשחק.

– למה זה קורה? – מנטאליות.

– בנתניה?

– בארץ בכלל.

– מה טוב היום במכבי נתניה?

– שיש לנו הרבה שחקנים שיכולים להכריע כל משחק.

– נו, אז מה חסר?

– שערים.

– זה הכל?

– גם מאראדונה לא היה מזיק לנו..

– תסכים איתי שזו לא אותה קבוצה כמו באליפות הקודמת.

– מסכים בהחלט. אז היו 12־14 שחקנים, שהיו בשיא הכושר. היום, כל פעם חלק אחר בקבוצה נמצא בכושר.

– מה בקשר לסגנון המשחק?

– בכל העולם הסגנון השתנה. היום משחקים זהיר יותר, מתון יותר. הכדורגל הפך למחושב.

– העיקר, מה אתם צריכים כדי לצאת מהמצב הזה?

– לעלות ולנצח.

– לא איבדתם את הבטחון?

– בשום אופן לא! אנחנו יודעים שהיינו טובים יותר. בית"ר ירושלים מהזדמנות וחצי, הבקיעו פעמיים.

– אגב, הם איכזבו אותך?

– מאד.

– מה קרה אצלם לדעתך?

– התהילה עלתה להם לראש.

– מה עם שאר הליגה?

– לדעתי היא בכלל לא רעה. הנבחרת משקרת.

– יש בכלל קבוצות טובות?

– כן, הפועל ת"א, הפועל פ"ת שמשון וכפר־סבא. אלה הטובות בליגה. גם באר־שבע משחקת נחמד, אך חסר לה מחץ.

– מה בקשר אליך?

– אני יציב. היתה קצת ירידה, כעת הכל בסדר.

– לא רוצה להיות קפטן?

– לא! זה בכלל לא משנה לי, כשאני רוצה להגיד משהו אני אומר. לא צריך סרט בשביל זה.

– מה התוכניות לעתיד?

– בחיים או בכדורגל?

– נתחיל בכדורגל...

– רוצה אליפות. אז אחשב שחקן של אליפויות.

– נבחרת?

– רוצה מאד. זה כבוד להיות בה.

– יש לך סיכוי?

– אני מבין שהרשימה כבר סגורה.

– מגיע לך?

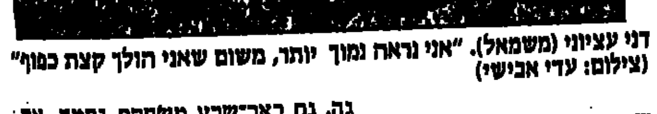
– גם שחקן ספסל בטוח שמגיע לי.

– מתוסכל מזה?

– לא, תמיד הלך לי קשה.

– טוב, אז מה אתה מאחל לעצמך?

– בריאות ואליפות, מספיק לי. ■

דני עציוני (משמאל). "אני נראה נמוך יותר, משום שאני הולך קצת כפוף" (צילום: עדי אבישי)

למי שיש יותר שיער על הראש...

דני עציוני נולד בהרצליה ב־1 באפריל 1959. בכדור החל לבעוט בקבוצת הפועל המקומית, עד אשר הוזמן בידי הנהלת מכבי נתניה לבוא וליטול חלק במבחנים ולהצטרף לסגל. שמואל פרלמן התרשם לטובה מיכולתו של הצעיר ו־1.8 מיליון ל"י העבירו את כרטיסו למכבי נתניה, בעונת 82־81'.

שנה לאחר מכן כבר היה שותף לזכייה באליפות.

היום הוא עדיין מתגורר בהרצליה.

קומתו, אגב, 1.68 מ'! "אני נראה נמוך יותר, כי אני הולך כפוף".

– אז גריאני הוא הנמוך בליגה?

– "לא יודע, שנינו באותו גובה. למי שיש יותר שערות על הראש, הוא הגבוה יותר".

מעריב לילדים
כ'ד בטבת תשמ"ח
14 בינואר 1988
גליון 347 (1)
עורכת: בת דורה, גרפיקה: ברברה

לילדים

התפתחנו, התרחבנו, אנחנו בצבע.
תוכלו לקרוא אותנו בשבוע ספורט
בכל יום חמישי.
ובסוף שבוע בכל יום שישי.
להתראות "מעריב לילדים".

שלום שלום

עמוס בר

מי ראה ילדים יוצאים בבוקר מפתח ביתם, ילקוט בית־ספר על גבם והם הולכים על ענן עד האוטובוס הצהוב שיסייע אותם לבית־הספר?

מי ראה ילדים הגרים בבתים חמודים הבנויים על פסגות הרים ונוף משגע נשקף מחלונות ביתם?

מי ראה ילדים גדלים בין רקפות וכלניות וכליל החורש והם יפים כפרחי־בר?

מי שמע על שמות ישובים כמו: אשחר, טל־אל, כמון, מורן, פלך, קורנית, רקפת, שרשים ועוד שמות נפלאים כאלה.

אני ראיתי את כל אלה. אני ראיתי את האזרחים הישראלים ותיקים והחדשים שהתיישבו על פסגות הרי הגליל המערבי.

ראיתי את החלוצים האמיתיים שלנו, של שנות השמונים והתשעים.

ראיתי שאפשר לחיות טוב יותר, נקי יותר ותרבותי יותר מהחיים בעיר הגדולה, הרועשת והצפופה.

נפגשתי עם הילדים מ־28 הישובים הזורמים ב־14 אוטובוסים צהובים – 920 ילדי הגליל יפים כפרחים ושמחים לבוא לבית ספרם, שם לומדים בדרך חדשנית כשהתלמיד במרכז.

התרגשתי למראה ישובי גוש משגב. התפעלתי מחלוצים הבונים את ביתם גבוה בהרים בנוף נפלא.

שם, בישובי הגליל המערבי, צומחים השרשים האמיתיים שלנו.

דנה דריגוב בת השלוש.

שלמה אבאס

הַמְּפְלֶצֶת הָאֲיֻמָּה

פַּעַם יָצְאָה לָהּ הָאַרְנֶבֶת לְטַיֵּל
מְעַט בַּשֶּׁמֶשׁ...
וְהִנֵּה, בְּעוֹדָהּ מְטַיֶּלֶת לַהֲנָאָתָהּ,
הִבְחִינָה בְּצֵל לְיָדָהּ. הָיָה זֶה צֵל
אָזְנֶיהָ הָאֲרֻכּוֹת, אַךְ חָשְׁבָה
הָאַרְנֶבֶת אֶת צִלָּהּ לִמְפְלֶצֶת עֲנָק

– עִם שְׁתֵּי קַרְנַיִם עֲנָקִיּוֹת!
בָּרְחָה הָאַרְנֶבֶת כָּל עוֹד נַפְשָׁהּ
בָּהּ, אַךְ אֲבוֹי! מָה נוֹרָא –
הַמְּפְלֶצֶת בַּעֲלַת־הַקַּרְנַיִם כָּל
הַזְּמַן רָצָה לְיָדָהּ!

כָּךְ אָצָה־רָצָה הָאַרְנֶבֶת, רָצָה,
בְּכָל כֹּחָהּ – וְהִנֵּה כְּבָר נִהְיְתָה
עֲיֵפָה וּתְשׁוּשָׁה וּסְחוּטָה...
לְבַסּוֹף הִגִּיעָה אֶל צֵל הַשִּׂיחִים.

וְשָׁם נַפְשָׁהּ, הֲתֵדְעוּ מָה קָרָה?...
פִּתְאֹם נֶעֶלְמָה הַמְּפְלֶצֶת הָאֲיֻמָּה
– נֶעֶלְמָה כְּלֹא הָיְתָה!

אוֹ־אָז יָשְׁבָה הָאַרְנֶבֶת לָנוּחַ
מִמְּרוּצָתָהּ, הוֹדְתָה לֵאלֹהִים
וְאָמְרָה:
"לוּלֵא נָתַן לִי אֱלֹהִים רַגְלַיִם
מְהִירוֹת – לֹא הָיִיתִי מַצְלִיחָה
לְהִמָּלֵט מִמְּפְלֶצֶת נוֹרָאָה שֶׁכָּזֹאת!"

עמוס בר

שבוע שמירת הטבע מתקרב אמנם, ט"ו בשבט יגיע בעוד כשלושה שבועות, אך כדאי כבר להתכונן. צמוד לחג האילנות חל שבוע שמירת הטבע.

השנה נקבע הנושא המרכזי - פרחי הבר, עם הסיסמה החשובה:

וצא לנוף ולא נקטוף!!

ומדוע אני מקדים בבשורה? כדי שנוכל להתכונן לחג ולשבוע שמירת הטבע:

לקשט את הכתה בכרזות (בפוסטרים) של פרחי בר מוגנים. לצייר פרחי בר. לקרוא על פרחי הבר. ללמד עליהם.

והחשוב ביותר לצאת לטיולים ולפגוש את פרחי הבר במקומות שם הם פורחים.

ספרים, חוברות, בולים, גלויות, תמונות, וכרזות של פרחי בר, של עצים, של בעלי חיים ונופים אפשר לרכוש בחנויות החברה להגנת הטבע.

תל אביב - רח' השפלה 3 פינת רחוב הנגב (על יד התחנה המרכזית).

ירושלים - רח' הלני המלכה 13.

חיפה - רח' מוחם 8 פינת רח' נורדאו.

באר שבע - שד' טוביהו פינת רח' המשחררים.

כרמיאל - מרכז מסחרי, רח' הגליל 2.

יוצרים

רוני לרנר
אָהִיל מְגֻנְדָּר

הַאִם נִמְאַס לָכֶם מַרְאֵה הָאָהִיל שֶׁלְּיַד מִטַּתְכֶם?

וְאוּלַי הַנּוּרָה הַמְּשֻׁתְלֶשֶׁלֶת מִן הַתִּקְרָה נִרְאֵית לָכֶם מְשַׁעֲמֶמֶת? וּבְכֵן, יֵשׁ פִּתְרוֹן לַמַּצָּב. הָבָה וְנִיצוֹר קִשּׁוּטִים לְאַהִילֵי הַמְּנוֹרוֹת וּנְרַעֲנֵן אֶת מַרְאֵה הַחֶדֶר. נָכִין לָנוּ חוּטֵי צֶמֶר אוֹ חוּטֵי רִקְמָה חֲזָקִים, מַסְמֵר מַתְאִימָה, מַחְרֶזֶת יְשָׁנָה, חֲרוּזִים וְכַפְתּוֹרִים מִכָּל הַסּוּגִים.

עַל הַחוּטִים נַשְׁחִיל אֶת הַחֲרוּזִים וְהַכַּפְתּוֹרִים, לְפִי טַעֲמֵנוּ הָאִישִׁי. תִּוָּצֵרְנָה מִסְפַּר רְצוּעוֹת־קִשּׁוּט מְעַנְיְנוֹת. אֹרֶךְ הָרְצוּעוֹת צָרִיךְ לְהַתְאִים לַמֶּרְחָק שֶׁבֵּין קָצֵהוּ הָעֶלְיוֹן שֶׁל הָאָהִיל לְקָצֵהוּ הַתַּחְתּוֹן. יֵשׁ לְהַשְׁאִיר פִּסַּת חוּט רֵיקָה מֵחֲרוּזִים, כְּדֵי לִקְשֹׁר אֶת הָרְצוּעָה לָאָהִיל. אֶת הָרְצוּעוֹת נִקְשֹׁר מִסָּבִיב, בְּרְוָחִים שָׁוִים. אִם הָאָהִיל עָשׂוּי חֹמֶר אָחִיד, כְּגוֹן מַתֶּכֶת אוֹ פְּלַסְטִיק, אֶפְשָׁר גַּם לְהַדְבִּיק אֶת הָרְצוּעוֹת בִּמְקוֹם לְקָשְׁרָן.

עַתָּה נִלְפֹּף אֶת הַמַּחְרֶזֶת הַיְשָׁנָה סְבִיב חֶלְקוֹ הָעֶלְיוֹן שֶׁל הָאָהִיל. כָּךְ תְּכַסֶּה הַמַּחְרֶזֶת אֶת קְצוֹת הַחוּטִים שֶׁל רְצוּעוֹת הַקִּשּׁוּט.

זֶהוּ, הָאָהִיל מוּכָן! לֹא נוֹתַר לָנוּ אֶלָּא לְהַדְלִיק אֶת הַנּוּרָה, וְכָל הַחֲרוּזִים וְהַכַּפְתּוֹרִים יְנַצְנְצוּ אֵלֵינוּ בְּאוֹר בָּהִיר.

קוראים

בת דורה

"מלאך הקסם של דנה"
כתבה: גוני מרידור סביר
ציירה: נורית צרפתי
הוצאת "עם עובד"

הרבה ילדים אוהבים לישון במיטה של אמא ואבא. ואמא ואבא מנסים להחזיר אותם למיטה שלהם והם חוזרים חזרה אל המיטה של אבא ואמא.

לפעמים זה נמשך כל הלילה, ולהוב לילות רבים. ונדמה שאין פתרון. על הבעיה המיוחדת הזאת, כתבה גוני מרידור סביר את הספר: "מלאך הקסם של דנה". זהו סיפור על דנה, ילדה כמעט גדולה, זהו סיפור על המיטה של דנה, על המיטה של אבא ואמא ועל מלאך הקסם. מיהו מלאך הקסם תשאלו? מלאך הקסם בא ללמד את דנה איך לישון במיטתה. הוא מציץ במיטות רק פעם בלילה. מי שנמצא במיטה שלו, מוצא הפתעה. אבל מי שיוצא, אפילו לרגע, עלול להפסיד". דנה ישנה במיטה כל הלילה ומצאה שקית קטנה סגורה ובתוכה הפתעה. כך קרה כל לילה, עד שלמדה דנה לישון במיטתה די בקלות. ואז לילה אחד הפסיק המלאך לבוא ולא השאיר שום הפתעה, ולמה?

כי דנה כבר למדה לישון לבדה במיטה שלה. ועכשיו הוא עף ללמד ילדים אחרים שעדיין לא מצליחים לישון במיטה שלהם כל הלילה.

מומלץ.

חגיגה לעולם הדמיון
מאת א.ב.

צעדים ראשונים על הבמה ערכו ילדים של מפורסמים ומפורסמות המתחממים כבר שנים לאור הזרקורים. ההזדמנות: יום הולדת לבובות "פלי" ו"מובילי" שתי בובות ענק מסידרת המשחקים של "פלימוביל", המקום: קפה וינה בטיילת תל אביב.

עשרות ילדים עם הוריהם מקבלים את פני חתני המסיבה בתשואות. ו"פלי" ו"מובילי" מעיפים אל על מאות בלונים ונישאים פנימה, על בימה קטנה ממתינים המעריצים החוגגים.

את עוגת היום ההולדת חותכים עמי מנדלמן (הכל עובר חביבי) וילדיו דניאל ויונתן, אריק מוסקונה ליד בתו שירה שר בבריטון "יום הולדת שמח" ואומר שזהו חלום ישן שהתגשם. לאחר מכן מופיעים הילדים לכבוד הבובות, אורי פאר (הבן של מני) מחבר בלדה, טל טולדנו (הבת של אבי) מזמרת משירי אביה.

ואז התחלה החגיגה האמיתית, כאשר הורים וילדים "נכנסים" אל תוך העולמות השונים שמציעות ערכות "פלימן ביל". עמי (הכל עובר חביבי) ודניאל מנדלמן "מצו'אים" אמיתיים, משחקים את "המערב הפרוע", דניאל הסוס עמי הפרש.

אהרון ברנע (קול ישראל) ואור ברנע נכנסים לאוירה הנוכחית "ברשות השידור" ומדגימים את הווי חיות הג'ונגל, ארלה מבצע בהצלחה נהמות של קוף.

אבל השיא הגיע כאשר יונה אליאן מתעלפת חגיגית על הבמה, כדי שבנה אריאל, מצויד בפטושים מערכת "בית חולים" ינסה להחזיר אותה לחיים. אל אריאל מצטרפים ילדים נוספים, המצטרפים למאמצי ההחייאה הנואשים. דקות ארוכות שרועה יונה על הבמה, כמעט ומחולקת בזרועות המצילים הנלהבים, עד שמצליחה להתאושש.

ומי ישב בצד? אייל גפן ובתו דניאל, ישב בפינה תייך מכל הלב ואמר לחבריו האומנים "ישחקו הנערים לפני".

ומק עם "פליי" ו"מובילי"? בתום המסיבה נארזו מחדש, ויכללו במשחקיה מיוחדות שתעבור בין גני הילדים בארץ, ותצוע חגיגה קטנה לכל המעוניין לשקוע בעולמות של קסם.

וניק סגור

דורית אורגד

תקציר הפרק הקודם: כשפותח רונן את המקרר נופל בקבוק הדייסה של אחותו ואימו צועקת עליו שעשה זאת בכוונה, כמו ששבר את משקפיו של יוסי.

פרק 13
דברים שעונה רונן לאימו

"הוא צבט אותי, יוסי צבט אותי. יש לי בגב סימן", התאפק רונן שלא לפרוץ בבכי, "בגלל זה שברתי לו את המשקפיים, סיים בקול חלוש, כאילו היה מדבר לעצמו.

"ומה עשתה לך לילך ששברת לה את הבקבוק? ומה אני עשיתי לך שאתה הורס לי את הבית ומשגע אותי?"

רונן שתק.

"תנקה הכל", ציוותה שושי ויצאה מן המטבח, ורק אז העז לענות. לא בקול, כמובן, בלב, בראש. דברים מרירים שאיש מלבדו לא שמע.

מה אני עשיתי לך, את שואלת? – אני יכול להגיד לך המון דברים: למה את מדברת עלי עם החברות שלך? מה זה עניינן? ואת, את אף פעם לא מאמינה לי. תמיד נדמה לך שאני משקר. את בטח חושבת שאני שקרן כמוך. כן, כן, מותר לי לדבר עלייך ככה גם אם את אמא שלי כי זו האמת. את, שלא תחשבי שאת בסדר. לעזאזל אתן! כך היה רונן מדבר לעצמו, ולא חש איך ציפורני אצבעותיו פוצעות את כפות ידיו הקפוצות.

אני לא הייתי בסדר, אמר אביגדור כלבו כשהלך בין רבי־הקומות של שכונת הנשיא, ממש לא יפה מצדי. איך יכולתי לסרב לחבר שלי ולא לבוא אליו?

המחשבות רצו במוחו במהירות. עדיין לא מאוחר. אני יכול לחזור אליו. אבל בכל בניין יש דלת גדולה. אביגדור זכר שראה ילדים עומדים בכניסה לאחד הבתים ליד לוח עם כפתורים, ומדברים לתוך חלון הזה, ואחר־כך נשענים בגופם על הדלת, והיא נפתחת להם. פעם סיפרה לו סבתא על מערה שהיתה חסומה באבן כבדה. רק מי שידע את מילות הקסם המשפיעות על האבן הזאת, יכול היה להיכנס למערה.

אני לא יודע מה עושים שם, עליד הלוח עם הכפתורים, ומה צריך להגיד כדי שהדלת תיפתח, חשב אביגדור והתקרב לבית הקיצוני. הוא נעצר והביט בכניסה. האפלולית הסתירה אותו והוא הרגיש את עצמו בטוח. פתאום הואר המקום במנורת חניאון שבכניסה. אביגדור נסוג אחורנית ונחיכה. אשה צעירה שאחזה בידיה סלים באת מאחוריו, היא חלפת במהירות על פניו, וכשהגיעה לכניסה, הניחה את הסלים על הרצפה ונגעה בלוח הכפתורים. היא לחשה לתוכו משהו ומיד בקע מתוך הלוח קול רם של גבר: "אני כבר יורד". היה משהו מאיים בקול הזה, וכשראה אביגדור את האשה דוחפת את הדלת ונעלמת בכניסה, נשא את רגליו וברח.

המשך בשבוע הבא.

שושנה ציפורי
שְׁמִיכַת־פְּלָאִים

שְׂמִיכָה יֵשׁ לִי – שְׂמִיכַת פְּלָאִים
לְהִתְכַּסּוֹת בָּהּ – מַה נָּעִים;
בְּתֹרֶף חֹרֶף הִיא מְחַמֶּמֶת
וְאִתִּי הִיא גַּם נִרְדֶּמֶת.

וַאֲנִי – אִתָּהּ בְּיַחַד
מִתְגַּבֵּר פֹּה עַל הַפַּחַד,
וּמְסַפֵּר לָהּ – לַשְּׂמִיכָה
סִפּוּר יָפֶה וְגַם בְּדִיחָה;

כְּשֶׁעָצוּב לִי – לִפְעָמִים,
אוֹ פּוֹחֵד מֵרְעָמִים;
מִתְכַּסֶּה אָז בַּשְּׂמִיכָה –
מַסְתִּיר פָּנַי בַּחֲשֵׁכָה.

סִפּוּר יָפֶה, עַל נְסִיכָה
שֶׁהָיְתָה תָּמִיד שְׂמֵחָה
וּמֵעוֹלָם לֹא פָּחֲדָה
לִישׁוֹן בַּלַּיְלָה לְבַדָּהּ...

אָז אוֹתִי בְּלָאט תַּרְגִּיעַ,
בְּאָזְנַי הִיא סוֹד תַּשְׁמִיעַ:
"הוֹ יַלְדִּי" – הֵן כָּךְ תֹּאמַר,
"לְפַחֵד גַּם לִי מֻתָּר"...

אָז הַשְּׂמִיכָה לִי לוֹחֶשֶׁת:
"לְפַחֵד – אֵין זוֹ בּוּשָׁה,
אִם תַּמְשִׁיךְ כָּךְ לַחֲלֹם –
הַנְּסִיכָה תָּבוֹא חֲלוֹם".

וְכָךְ אֲנִי בַּחֲשֵׁכָה
מַפְלִיג רָחוֹק שָׁם בַּשְּׂמִיכָה,
הָאֵת – מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים,
שֶׁיֵּשׁ שְׂמִיכָה – שְׂמִיכַת־פְּלָאִים...

תקווה ויינשטוק

אלו שאלו אותם, את חתולי הבית, ודאי לא היו מתלהבים מ"תערוכת החתולים הלאומית הראשונה שהתקיימה בחנוכה במלון תל אביבי.

משתתפי התערוכה רבצו באדישות בכלוביהם, המומים מכל הקהל והמהומה. אבל בעלי החתולים שמחו שהנה סוף סוף זכו יקיריהם למעמד שווה לכלבים וגם להם תערוכה ותחרויות. התחרויות(שנועדו לכל חתול, לא רק ל"סיאמים" ול"אנגורה" המיוחסים) היו על החתולה היפה ביותר, החתול בעל הצבעים הרבים ביותר, בעל הזנב הארוך ביותר, העיניים היפות ביותר, הכלוב המקושט היפה ביותר (נראו פה כלובים עם המון צעצועים, כריות קטיפה ווילונות תחרא), החתול המבצע תעלולים והחתול הדומה ביותר לבעליו (שאלה: האם הבעלים בחרו מראש בחתול "דומה" להם או שאחר מגורים משותפים חתחול דומה לבעליםז). אבל התחרות העיקרית היתה על "מוריס" הישראלי. מוריס משמש חתול פרסומת של חברה בארה"ב המייצרת מזון-חתולים, חברה שהיתה ממארגני התערוכה בארץ. מוריס, זכו ג'ינג'י שנתגלה במעון של אגודת צער בע"ח, מופיע כיום בטלביזיה כ"יועץ" בעניני חתולים. יש לו המון מעריצים הולכי-על-שתים והולכי-על-ארבע ומזכירה מיוחדת (כן, יש לחתול הזה גם מזכירה) שולחת להם מכתבים בחתימת-הכף של מוריס. כמוריס הישראלי נבחר חתול העונה לשם "מיסטר מטינס". כ"כוכב" התערוכה נבחר "ישנוני". שניהם חתולי פחים שזכו לבית חם ואוהב ועלו לצמרת.

שימו לב: המשך העתון במוסף מחר במוסף "סוף שבוע".